

**2026
2030**

STRATÉGIAI MUNKATERV

IRÁNYTŰ A VERSENYKÉPES JÖVŐHÖZ

**Versenyképes
és inkluzív
munkaerő**

**Kiszámítható
és vonzó üzleti
környezet**

**Okos és-
fenntartható
növekedés**

TÖREKVÉSEINK

Az AmCham arra törekszik, hogy bővülő tagságának és a magyarországi üzleti közösségnek leghatékonyabb képviselője, illetve Magyarország versenyképességének javításában kulcsfontosságú partner legyen.

ELVEINK

PARTNERI VISZONY
ÁTLÁTHATÓSÁG
FENNTARTHATÓSÁG

RÓLUNK

A magyarországi Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham), egy több, mint 300 tagot számláló, politikailag független nonprofit szervezet, amely amerikai, nemzetközi és magyar tagvállalatainak üzleti érdekeit képviseli, alapítása, 1989 óta. Ma az AmCham az amerikai befektetők egyik legbefolyásosabb képviselője Magyarországon, vezető érdekképviselési fórum és a döntéshozók meghatározó közössége.

TARTALOM

Bevezetés	4
A Stratégiai Munkatervről	5
Struktúra	6
Versenyképes és inkluzív munkaerő – Közeppontban az ember	6
Kiszámítható és vonzó üzleti környezet – Tervezhető jövő, vonzó célpont	6
Okos és fenntartható növekedés – A jövőt építjük	6
Horizontális prioritások	7
I. PILLÉR: VERSENYKÉPES ÉS INKLUZÍV MUNKAERŐ	8
EGÉSZSÉG & EGÉSZSÉGÜGY	8
OKTATÁS	12
KISZÁMÍTHATÓ TEHETSÉGUTÁNPÓTLÁS	15
NYITOTT VÁLLALATI KULTÚRA	17
II. PILLÉR: KISZÁMÍTHATÓ ÉS VONZÓ ÜZLETI KÖRNYEZET	18
ÁTFOGÓ SZABÁLYOZÁSI MEGKÖZELÍTÉS	18
KISZÁMÍTHATÓ ÉS EGYSZERŰSÍTETT JOGI ÉS ADÓZÁSI KERETRENDSZER	20
INTEGRÁLT ÜZLETI KÖRNYEZET	22
III. PILLÉR: OKOS ÉS FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS	23
TERMELÉKENYSÉG	23
DIGITALIZÁCIÓ	25
INNOVÁCIÓ ÉS K+F	27
FENNTARTHATÓ GYAKORLATOK A HOSSZÚTÁVÚ VERSENYKÉPESSÉGÉRT	28
Források	30
Köszönetnyilvánítás	31

Kiadó: Lippai-Nagy Írisz, ügyvezető igazgató, Amerikai Kereskedelmi Kamara, Kiadja az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham Hungary), 2025 • **Főszerkesztő:** Molnár Edina, érdekképviselési stratégia, AmCham Hungary • **Vezető szerkesztők:** Csernik-Tihh Vivien, Kiss Thomas, érdekképviselési stratégiák, Németh Renáta, Kommunikációs szakértő, AmCham Hungary és Robin Marshall, főszerkesztő, BBJ • **Tördelés és kiadás:** Business Publishing Services Kft.

BEVEZETÉS

Az új világrend kialakulása, valamint az növekvő bizonytalanság közepette Magyarország versenyképességének megőrzéséhez elengedhetetlen a belső kiszámíthatóság, és a külső változásokkal szembeni reziliencia. Mindez innovatív szemléletmódot igényel, mely a magas hozzáadott értékű befektetések megszerzésén és megtartásán, valamint az erős és hatékony helyi gazdaság kiépítésén kell alapuljon – lehetővé téve az összeszerelő-üzemeket adó, alacsony hozzáadott értékű megközelítésről való átállást. A globális gazdasági folyamatok jelentős átalakulására, valamint a kapcsolódó geopolitikai kihívásokra és lehetőségekre tekintettel, az üzleti szereplők és a döntéshozók közötti párbeszéd fontosabb, mint valaha. E tényezők figyelembevételével az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham Hungary) e dokumentumban konstruktív ajánlásokat fogalmaz meg. A külső tényezők között fontos kiemelnünk és alapul vennünk az EU, valamint a transzatlanti kapcsolatok szerepét, melyek erősítése a jelenlegi bizonytalanságban - az elhúzódó orosz-ukrán háború, és egyéb nemzetközi konfliktusok mellett – különösen meghatározó.

Magyarország Európai Unióban elfoglalt helye az ország gazdasági stratégiájának, továbbá nemzetközi identitásának alappillére kell, hogy maradjon. Míg a kínai vagy az amerikai gazdasági rendszerek rugalmasabb szabályozást kínálnak, az EU-tagság – az uniós szabályozások szigorúsága ellenére - az egységes piachoz való hozzáférés, a strukturális támogatások és regionális együttműködések révén – továbbra is kulcsszerepet játszik a gazdasági stabilitás és növekedés fenntartásában. A kölcsönös bizalmon, illetve

hosszútávú stratégiai együttműködésen alapuló szoros uniós és transzatlanti kapcsolatok ápolása több lehetőséget biztosíthat a fenntartható növekedés és a stabilitás tekintetében, mint egyéb alternatív geopolitikai szövetségek.

Ahogy kiadványunk fő pillérei is tükrözik, a versenyképesség fenntartásához és erősítéséhez vonzó, kiszámítható üzleti környezetre, egészséges és magasan képzett munkaerőre, valamint az intelligens, fenntartható növekedést elősegítő megoldásokra van szükség.

Az Amerikai Kereskedelmi Kamara elkötelezett amellett, hogy az üzleti szereplők bevonásával kulcsfontosságú javaslatokat fogalmazzon meg, és előmozdítsa az ezekhez kapcsolódó üzleti partnerségeket, hiszen mindezek nélkülözhetetlenek a pozitív változáshoz. Hosszú ideje elkötelezettek vagyunk Magyarország versenyképességének elősegítése iránt, és célunk, hogy megőrizzük vezető érdekképviselési pozíciókat a nemzetközi kamarák között. E küldetés részét képezi az egyéb közép- és kelet-európai AmCham szervezetekkel való együttműködés erősítése, valamint Magyarország érdekeinek képviselete az Európai Unióban, az AmCham EU-val közösen.

Bár a globális és belföldi körülmények is állandóan változnak, számos, a jelen dokumentumban bemutatott fókuszterület összhangban áll hosszú távú prioritásainkkal. Ezen irányelvek újra és újra előkerülnek, mely bizonyítja, hogy Magyarország vonzó üzleti desztinációként való népszerűsítése, a nemzetközi és hazai üzleti szereplők versenyképességének fenntartása, továbbá a változó, általános üzleti igényekre való reakció folyamatos strukturális reformokat igényel.

A STRATÉGIAI MUNKATERVRŐL

A Stratégiai Munkaterv érdekképviselési munkánk legfontosabb irányadó dokumentuma. Jelen kiadvány az Amerikai Kereskedelmi Kamara 2015-ben indult stratégiai munkaterv-sorozatának negyedik része, amely a szervezet érdekképviselési irányelveit mutatja be. Ezek a dokumentumok több mint egy évtizede szolgálnak útmutatásként és strukturális keretrendszerként Kamaránk munkájához, figyelembe véve tagvállalataink, illetve a szélesebb magyar és nemzetközi üzleti közösség prioritásait. Az itt bemutatott keretrendszert alapul véve, szervezetünk célja egy olyan üzleti környezet támogatása, amely előmozdítja Magyarország fenntartható versenyképességét. A Munkaterv tagvállalataink álláspontját és meglátásait képviseli, az amerikai multinacionális vállalatoktól és magyar vállalkozásoktól kezdve egészen a regionális és globális befektetőig, akik együtt dolgoznak egy befogadóbb, rugalmasabb és magasabb hozzáadott értékű gazdaság kialakításán.

Jelen dokumentum alapjául az AmCham bizottságainak és munkacsoportjainak mindennapi érdekképviselési tevékenysége szolgál, amelynek során azonosítjuk a felmerülő kihívásokat, megoldásokat dolgozunk ki, vala-

mint párbeszédet kezdeményezünk a döntéshozókkal. Ezek a folyamatok biztosítják, hogy elsődleges célkitűzéseink mindig pragmatikusak és adatalapúak maradjanak, továbbá a valós üzleti igényeket tükrözzék.

Az AmCham a nyitott, gazdaságilag versenyképes és fenntartható vállalati kultúrát és annak értékeit állítja érdekképviselési munkájának középpontjába.

Fő célunk, hogy a kormányzat, az európai intézmények és tagjaink elkötelezett stratégiai partnereként továbbra is hozzájáruljunk a reformintézkedések fellendítéséhez, párbeszédet kezdeményezzünk, kiálljunk a gazdasági növekedés és egy jól működő társadalom mellett, és elősegítsük egy fenntartható üzleti környezet létrejöttét Magyarországon.

A Stratégiai Munkaterv azokra a területekre fókuszál, amelyeken az AmCham Közösség szerint jelentős változások szükségesek és eszközölhetők, s amelyek kulcsszerepet játszanak Magyarország fejlődésében az elkövetkező években. Az Munkaterv általános irányadó elve a versenyképesség növelése, mely a versenyképes és inkluzív munkaerő, a kiszámítható és vonzó üzleti környezet, valamint az okos és fenntartható növekedés révén valósítható meg.

STRUKTÚRA

A STRATÉGIAI MUNKATERV STRUKTÚRÁJA ÁTGONDOLT LOGIKA MENTÉN HALAD AZ EMBERI TÉNYEZŐKTŐL A RENDSZERSZINTŰ KÉRDÉSEK FELÉ, MAJD A JÖVŐBELI STRATÉGIÁVAL ZÁRUL, EZÁLTAL IS TÜKRÖZVE A FENNTARTHATÓ VERSENYKÉPESSÉG KIÉPÍTÉSÉNEK FOLYAMATÁT. A DOKUMENTUMBAN BEMUTATOTT ALAPPILLÉREK ÉS FÓKUSZTERÜLETEK A TAGSÁG KÖRÉBEN VÉGZETT FELMÉRÉSEK ALAPJÁN KERÜLTEK MEGHATÁROZÁSRA. EZEKET KVANTITATÍV (AZ EGÉSZ TAGSÁGOT LEFEDŐ KÉRDŐÍVES KUTATÁS) ÉS KVALITATÍV (STRATÉGIAI WORKSHOPOK) ADATGYŰJTÉS ALAPJÁN MÉRTÜK FEL.

VERSENYKÉPES ÉS INKLUZÍV MUNKAERŐ – KÖZÉPPONTBAN AZ EMBER

A versenyképes gazdaság alapja a stabil, képzett és egészséges társadalom. Jól képzett tehetségutánpótlás nélkül a legfejlettebb, leginnovatívabb rendszerek sem képesek megfelelően működni. Első pillérként ezért az emberi tényezőkre fókuszálva **a versenyképes és inkluzív munkaerőt** határoztuk meg. A humán tőke jelenti mind az innováció, a termelékenység, mind pedig a reziliencia alapját. A megfelelően képzett és alkalmazkodóképes munkaerő-állomány nemcsak a vállalatok sikerének kulcsa, de nemzeti érték is. Az oktatás- és egészségügybe, valamint az inkluzív vállalati kultúra fejlesztésébe fektetve nem csak a jövőbeli kihívásokra készülünk fel, de a fenntartható növekedés hajtómotorját is építjük.

KISZÁMÍTHATÓ ÉS VONZÓ ÜZLETI KÖRNYEZET – MEGBÍZHATÓ RENDSZEREK

A versenyképes munkaerő meglétén felül olyan keretrendszerekre is szükség van, amelyek biztosítják a stabilitást és elősegítik a növekedést. A második pillér ezért **a kiszámítható és vonzó üzleti környezet**, amely a törvényi szabályozás, a szabályozó rendszerek átláthatóságának, valamint az ügyintézési folyamatok hatékonyságának fontosságát hangsúlyozza. Emellett elengedhetetlen a stakeholderek közötti folyamatos kommunikáció, amely biztosítja a kölcsö-

nös megértést, elősegíti a kihívások proaktív megközelítését, illetve hozzájárul a különböző irányelvek hatékony alkalmazásához. Legyen szó akár nemzetközi, akár helyi vállalatról, minden esetben szükséges a konzisztens és átlátható környezet megléte annak érdekében, hogy a vállalat sikeresen tudjon tervezni, befektetni és ezáltal fejlődni. A kiszámíthatóság nem luxus, hanem a versenyképesség alapja és a gazdaságban rejlő teljes potenciál hasznosításának előfeltétele.

OKOS ÉS FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS – A JÖVŐT ÉPÍTJÜK

Amennyiben adott a képzett és egészséges munkaerő, valamint a megfelelő tehetségutánpótlás és a megfelelő rendszerek, következő lépésként a stratégiai növekedés kérdésére kell fókuszálnunk. **Az okos és fenntartható növekedés** alkotja a harmadik pillért, magában foglalva a digitalizációban, az innovációban, az ESG keretrendszerben, és a termelékenységben rejlő lehetőségeket. Ezen a ponton ültetjük át a víziót a gyakorlatba, hiszen a cél nem pusztán az, hogy Magyarország lépést tartson globális versenytársaival, hanem hogy vezető szerepet töltsön be. Ez az előremutató ütemterv közös ambícióinkat tükrözi: Magyarország globális értékláncon belül elfoglalt szerepének erősítését, illetve a hosszú távú gazdasági reziliencia megteremtését gyorsan változó világunkban.

HORIZONTÁLIS PRIORITÁSOK

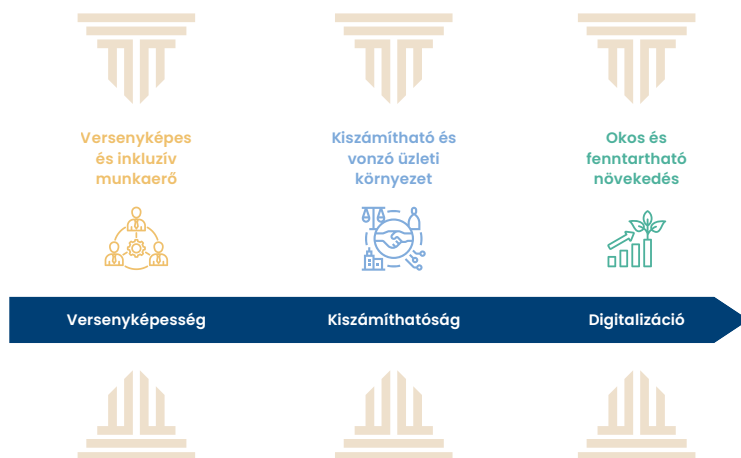
Versenyképesség: A versenyképesség továbbra is az AmCham gazdasági fejlődést fókuszba helyező víziójának sarokköve. Ez az alapvető cél foglalja magában a képzett munkaerőt, az okos növekedést, illetve a szabályozási rendszerek stabilitását. Magyarország versenyképességének erősítésével olyan környezet teremthető, amely új lehetőségeket nyit az innováció, a befektetések és a vállalati növekedés előtt, és amely a munkahelyteremtésen, a termelékenység növekedésén és az életszínvonal emelésén keresztül a társadalmi jólétet szolgálja.

Kiszámíthatóság: A kiszámíthatóság a bizalom, a befektetések és a növekedés alapja. Az AmCham minden fókuszterületen támogatja a stabil és átlátható jogi, szabályozási, és gazdasági környezet megteremtését, amely hozzájárul, hogy a vállalatok magabiztosan tudjanak hosszútávú stratégiai ter-

veket készíteni. A szabályozási rendszerek és az irányelvek kiszámíthatatlansága negatívan hat a versenyképességre, aláássa az innovációs kedvet, valamint eltántorítja mind a belföldi, mind a külföldi befektetőket.

Digitalizáció: A digitális átalakulás nem szektorspecifikus kezdeményezés – sokkal inkább egy minden iparágat érintő alapvető faktor, amely elősegíti az innovációs képesség, a termelékenység és a versenyképesség növekedését, továbbá a fenntartható gyakorlatok kialakítását. Az AmCham elkötelezetten támogatja az erős digitális gazdaság fejlesztését, amely magában foglalja a mesterséges intelligencia alkalmazásának előmozdítását, a kiberbiztonság rezilienciájának biztosítását, valamint a digitális kompetencia fontosságának hangsúlyozását az oktatásban és munkaerő-fejlesztésben.

A STRATÉGIA MUNKATERV KERETRENDSZERE

I. PILLÉR

VERSENYKÉPES ÉS INKLUZÍV MUNKAERŐ

CÉL: REZILIENS, SOKSZÍNŰ ÉS JÖVŐÁLLÓ MUNKAERŐ-ÁLLOMÁNY KÉPZÉSE, AMELY KÉPES REAGÁLNI A FOLYAMATOSAN VÁLTOZÓ ÜZLETI IGÉNYEKRE, ILLETVE KÉPES HOZZÁJÁRULNI MAGYARORSZÁG FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉSÉHEZ, MIKÖZBEN SZEM ELŐTT TARTJA AZ INKLUZIVITÁS ÉS A MUNKAVÁLLALÓK JÓLLÉTÉNEK FONTOSSÁGÁT.

EGÉSZSÉG & EGÉSZSÉGÜGY

Támogatjuk az egészségügyi ellátás fejlesztését, amely kulcsfontosságú Magyarország adataalapú egészségügyi rendszerének kiépítéséhez, az innovatív kezelésekhez való könnyebb hozzáférést, valamint a munkaerőhiány és a hosszú várólisták problémájának kezelését. Hangsúlyozzuk a vállalatok szerepét a munkavállalók egészségének előmozdításában, és olyan ösztönzők bevezetését javasoljuk, amelyek elismerik és jutalmazzák ezeket az erőfeszítéseket.

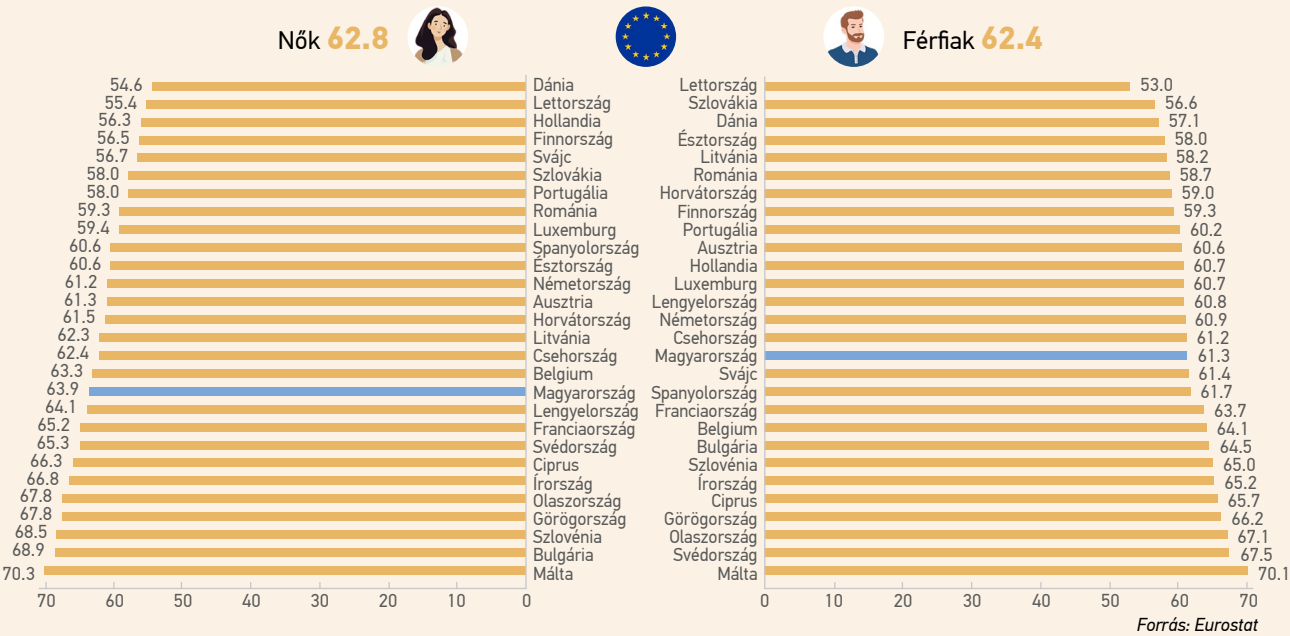
Meggyőződésünk, hogy minél jobb egy ország lakosságának általános egészségi állapota, annál versenyképesebb az adott ország gazdasága. Ahogy Andrew J. Scott, globális makroökgazdász, és társszerzőinek tanulmánya is rámutat, a várható élettartam egy évvel való emelkedése körülbelül 4%-os GDP-növekedésben¹ nyilvánul meg. Ezek alapján úgy gondoljuk, hogy az egészségügyi kiadásokra nem szükséges költségként, hanem a magyar gazdaság jövőjébe történő stratégiai befektetésként kell tekinteni. A kormányok azzal, hogy prioritásként kezelik a betegségek megelőzését, illetve azok hatékony gyógyítását és kezelését, az emberek jóllétét segítik elő, mindez pedig a gazdasági teljesítőképességet, a társadalmi rezilienciát, valamint a pénzügyi stabilitást erősíti. Az AmCham szorgalmazza azokat az irányelveket, amelyek összhangban állnak ezzel a megközelítéssel.

A jó egészségi állapotú állampolgárok azon felül, hogy kiegyensúlyozottabb életet élnek, kevesebb terhelést rónak az országos egészségügyi rendszerre, továbbá kevesebbet vannak távol a munkából, mely utóbbi közvetlenül is pozitívan

hat a termelékenységre. Befektetési oldalról nézve egy ország egészségügyi rendszerének minősége egyre inkább kritikus szempont a globális befektetési döntéseknél, a befektetők ugyanis a megbízható, magas minőségű ellátást biztosító célpontokat keresik. Annak érdekében tehát, hogy az ország képes legyen a magas hozzáadott értékű iparágak képviselőit és a legtehetségesebb munkavállalókat az országba vonzani, az egészségügy minőségét és hozzáférhetőségét nemzeti szinten stratégiai, hosszútávú, politikamentes prioritásként kell kezelni.

Sajnos Magyarország jelenleg számos európai és V4 országtól is elmarad az egészségügyi kiadásokra és eredményekre vonatkozó kulcsindikátorok tekintetében. 2023-ban a születéskor várható élettartam 76,9 év volt, amely a negyedik legalacsonyabb az Európai Gazdasági Térségben. Emellett 2022-ben a súlyos egészségügyi komplikációk nélküli várható életek száma a nőknél 63,5 év, míg a férfiaknál 61,6 év volt. Mindez azt jelzi, hogy a jelentős egészségügyi problémák jellemzően már jóval azelőtt jelentkeznek a lakosságnál, hogy elérnék a 65 éves törvényes nyugdíjkorhatárt.²

SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ EGÉSZSÉGES ÉLETÉVEK SZÁMA NEMEK SZERINT (2022)³

EGÉSZSÉGÜGYRE FORDÍTOTT ÁLLAMI KIADÁSOK A GDP %-ÁBAN, 2023⁴

Ország	Egészségügy	Egészségügyi eszközök, készülékek, berendezések	Járóbeteg szakellátás	Kórházi ellátás	Állami egészségügyi ellátás	K+F kiadások	Egyéb egészségügyi kiadások
EU*	7.3	1.1	2.3	3.2	0.3	0.2	0.3
Euróözone 20*	7.4	1.2	2.4	3.1	0.2	0.2	0.3
Belgium*	7.9	0.7	2.9	3.8	0.2	0.0	0.2
Bulgária	5.5	0.7	0.9	3.4	0.1	-	0.4
Csehország	8.9	0.8	1.7	4.2	1.9	0.1	0.2
Dánia	8.2	0.5	1.4	5.5	0.1	0.2	0.5
Németország*	7.5	1.7	2.2	2.7	0.2	0.1	0.6
Esztország	6.5	0.7	0.7	4.8	0.1	0.1	0.1
Írország	5.2	0.5	1.8	2.1	0.4	0.0	0.3
Görögország	5.8	1.5	0.7	3.4	0.1	0.1	0.1
Spanyolország*	6.6	1.0	2.4	2.8	0.1	0.3	0.0
Franciaország*	8.9	1.4	3.1	3.7	0.3	0.2	0.1
Horvátország	7.8	1.1	1.2	4.6	0.6	0.1	0.2
Olaszország	6.5	0.9	2.4	2.7	0.3	0.1	0.1
Ciprus	6.1	0.9	1.5	3.5	0.1	0.0	0.0
Lettország	5.3	0.7	1.2	3.1	0.1	0.0	0.1
Litvánia	5.3	0.9	1.7	2.4	0.1	0.0	0.3
Luxemburg	5.6	1.7	1.3	2.3	0.1	0.0	0.3
Magyarország	4.1	0.6	1.3	1.8	0.1	0.0	0.3
Málta	5.1	0.8	0.9	2.8	0.3	0.1	0.3
Hollandia	7.0	0.7	2.2	3.2	0.3	0.4	0.2
Ausztria	9.1	1.1	1.7	5.0	0.5	0.5	0.3
Lengyelország	5.7	0.1	1.9	3.5	0.1	0.1	0.1
Portugália*	6.7	0.6	1.7	3.9	0.1	0.2	0.2
Románia	4.7	0.8	0.3	2.9	0.1	0.0	0.6
Szlovénia	7.4	1.0	2.2	3.3	0.4	0.1	0.3
Szlovákia*	6.6	0.9	1.5	3.3	0.1	0.0	0.8
Finnország	7.6	0.7	3.6	2.9	0.2	0.1	0.1
Svédország	7.3	0.8	3.3	2.6	0.2	0.2	0.2
Izland	8.2	0.6	1.8	5.5	0.0	0.0	0.2
Norvégia	8.0	0.5	1.9	4.7	0.3	0.4	0.3
Svájc	2.2	0.0	0.2	1.7	0.1	0.1	0.1

*Előzetes adat

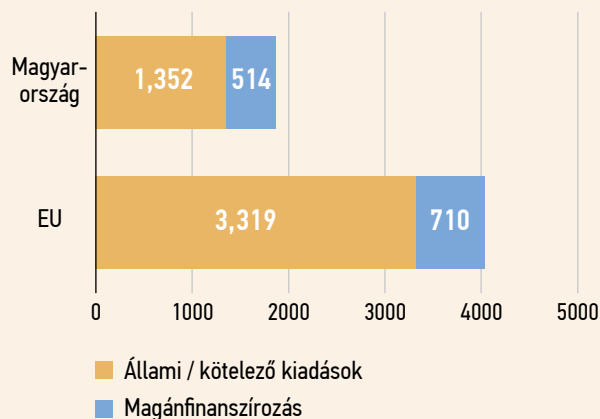
Forrás: Eurostat

EGY FÖRE JUTÓ VÁSÁRLÓERŐ-PARITÁS EURÓBAN MÉRVE, 2021⁵

Egészségügyi rendszer

Bár az összesített egészségügyi kiadások folyamatosan emelkednek, 2021-ben Magyarország egy főre vetítve 1 866 eurót költött egészségügyre, ami kevesebb mint a fele az uniós átlagnak.

Az egészségügyi kiadások közfinanszírozásból származó aránya Magyarországon (72,5%) szintén jóval elmarad az EU-átlagtól (81,1%).

Forrás: European Observatory on Health Systems and Policies, OECD, & European Commission

A közegészségügyi kiadások reálértéke 2006 és 2012 között folyamatosan csökkent, és csak 2018-ra érte el újra 2005-ös szintet. A pandémia alatt tapasztalt átmeneti megugrást követően 2022-ben és 2023-ban ismét csökkentek az ilyen jellegű költségek.⁶ 2022-ben a kormány által jóváhagyott egészségügyi kiadások mindössze a GDP 4,1%-át tették ki – ezzel a legalacsonyabb értéket elérve az EU-ban, valamint jóval annak 7,3%-os átlaga alatt maradván.⁷ Az alulfinanszírozás következménye, hogy más ország lakosaival ellentétben a magyarországi betegek számára sokkal inkább korlátozott az innovatív kezelésekre való hozzáférés, mindez pedig rosszabb egészségügyi eredményekhez vezet. A legújabb, élettudományok területén elért innovációk hozzájárulnak a lakosság egészségi állapotának és jóllétének javításához, miközben a gazdasági növekedés tekintetében is

kulcsszerepet játszanak. Mindezt elengedhetetlen, hogy Magyarország egészségügyi kiadásait az EU-átlag szintjére emeljék.

A pénzügyi akadályokon felül a magyar egészségügyi rendszer súlyos működési nehézségekkel küzd. Körülbelül 30 ezer egészségügyi szakember hiányzik a rendszerből, amely a legfontosabb műtéti eljárásoknál és kezeléseknél hosszú várólistákhoz vezet. A háziorvosok hiányát megoldandó, a kormány az orvosok területi elosztását szabályozó intézkedéseket vezetett be annak érdekében, hogy országszerte le tudják fedni az üresen maradó praxisokat. Ebben a feszült környezetben az egészségügyi szakemberek demotiválttá válnak, ami csak tovább fokozza ezeket a problémákat.

A rendszer túlterheltsége miatt a magánegészségügyi szolgáltatók és a munkavállalói egészségügyi juttatásokat nyújtó vállalatok

kulcsszerepet játszanak a munkaerő egészségének és általános jóllétének megőrzésében. Ugyanakkor, mindez azt is jelenti, hogy a megfelelő egészségügyi szolgáltatás jelentős mértékben a munkaadótól függ. Az AmCham kiáll azon kezdeményezések mellett, amelyek célja, hogy a munkáltatók ösztönzők, valamint kedvező adó-és szabályozási intézkedések révén aktívan részt vegyenek munkavállalók egészségének támogatásában.

Tagvállalataink oldaláról nézve, az élettudományi üzleti környezetben hiányzik a kiszámíthatóság és az átláthatóság. A hirtelen bevezetett kormányzati intézkedések káros pénzügyi sokkhatásokhoz és magasfokú bizonytalansághoz vezethetnek. Az egészségügyben felerősülő költségek finanszírozásánál jelentős késésekkel kell számolni a közép-európai régióhoz képest. Tagvállalataink aggodalmukat fejezték ki a több tárcát is érintő minisztériumi kerekasztal által hozott és jóváhagyott finanszírozási döntéseknél alkalmazott kritériumok átláthatóságával kapcsolatban. A folyamatról és a lehetséges fejlesztési irányokról folytatott szélesebb körű konzultáció jelentősen növelné az átláthatóságot, a bizalmat és a hatékonyságot.

A finanszírozási késedelmek miatt a lakosság jóval nehezebben fér hozzá a minőségi kezelésekhez, ami végső soron negatív

hatással van az egészségügyi eredményekre. A gyógyszeriparban a fő kihívást az új technológiák befogadásának lassú üteme jelenti, míg az orvostechológiai megoldások esetében a korlátozott és gyakran elégtelen kórházi adósságrendezés akadályozza a szélesebb körű bevezetést. Ebből a kifolyólag a magyarországi kezelési eljárások elmaradnak más európai országokétól, aminek következményei túlmutatnak a betegellátáson, kihatnak a klinikai vizsgálatokra és csökkentik Magyarország versenyképességét.

A modern egészségügyi rendszer kialakításához és fenntartásához mára elengedhetetlen a minőségi, jól strukturált és nagy mennyiségű egészségügyi adathoz való hozzáférés. Ebben a tekintetben Magyarország viszonylag jó úton halad az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térnek (EESZT) köszönhetően, amely központi nyilvántartásban kezeli az egészségügyi adatokat és közelebb hozza a digitális egészségügyi szolgáltatásokat a betegekhez, ezáltal stabil alapot biztosít Magyarországnak digitális egészségügyi infrastruktúrájának további fejlesztéséhez. Ezen meglévő előnyökre építve, a rendszer további fejlesztése lehetővé tenné a betegellátási folyamat optimalizálását, a kezelési eredmények javítását és az erőforrások hatékony felhasználását.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Szorgalmazzuk a kormány egészségügyre fordított kiadásainak növelését, prioritásként kezelve az uniós átlaghoz való felzárkózást. Együttműködünk a döntéshozókkal egy átlátható, adatalapú nemzeti egészségügyi stratégiai kidolgozásában, amely a betegségmegelőzésre, és a korai beavatkozásra helyezi a hangsúlyt.
- Szorgalmazzuk, hogy a gyógyszeripari és orvostechológiai innovációk időszerű bevezetése emelkedjen kormányzati szintű stratégiai prioritássá, hangsúlyozva a támogató szakpolitika, az egyszerűsített szabályozási folyamatok, valamint a befektetési ösztönzők szükségességét, amelyek elősegítik a külföldről beérkező élettudományi befektetések növelését.

- Támogatjuk ösztönzők bevezetését azon vállalatok számára, amelyek befektetnek munkavállalók egészségi állapotának és jóllétének megőrzésébe.
- Szorgalmazzuk a professzionális és motiváló munkahelyi feltételek biztosítását, amelyek hozzájárulnak az egészségügyi szakemberek megtartásához és a szükséges létszám biztosításához.
- Támogatjuk a felsőoktatási intézmények és az élettudományi iparágban tevékenykedő vállalatok közötti partnerségek kialakítását, az élettudományi innováció, kutatás és a legújabb egészségügyi megoldások gyorsabb piaci bevezetése érdekében.

OKTATÁS

A magyar oktatási rendszert a 21. század igényeihez kell igazítani. A nyelvoktatás, a STEM-tudományok (természettudományok, technológia, mérnöki tudományok, matematika), a digitális és a vállalkozói készségek fejlesztése, strukturális reformok, illetve az akadémiai és üzleti szféra együttműködésének erősítése mind elengedhetetlen ahhoz, hogy a diákok fel tudjanak készülni a jövő munkaerőpiaci kihívásaira, valamint ahhoz, hogy az ország kitörhessen a közepes jövedelmi csapdából.

A jövőálló munkaerő hajtómotorja a modern, agilis oktatási rendszer, mely a diákokat olyan készségekkel és szemléletmóddal ruhazza fel, amelyeket a gyorsan változó globális gazdaság kíván. Magyarország hosszútávú versenyképességének kulcsa egy méltányos, készségorientált és a munkaerőpiaci igényekkel szorosan összhangban lévő oktatási rendszer kiépítésében rejlik. Gazdasági nehézségek idején a magasan képzett és alkalmazkodóképes munkaerő a megfelelő készségeknek köszönhetően könnyebben alkalmazkodik a kihívásokhoz, ami az egész gazdaság rezilienciáját is erősíti.

Néhány pozitív változástól eltekintve a magyar oktatási rendszer továbbra is állandó strukturális nehézségekkel küzd, mindezt pedig csak stratégiai reformintézkedésekkel és tartós befektetésekkel lehet orvosolni.

A magyar közoktatás az egymást követő kormányok alatt egyre kevésbé tölti be alapvető funkcióit: képtelen a diákokat megfelelően felkészíteni a munkaerőpiacra lépésre, a társadalmi különbségek csökkentésében pedig egyre kisebb a szerepvállalása. A tanárhiány, az alacsony teljesítmény, az alulfinanszírozottság és az intézményi autonómia hiányának megoldása rendszerszintű beavatkozást igényel.⁸

Az AmCham osztja azt a nézetet, hogy az oktatást nemzetstratégiai szintű befektetésként kell kezelni és az oktatáspolitikának hosszútávú, független döntéshozata-

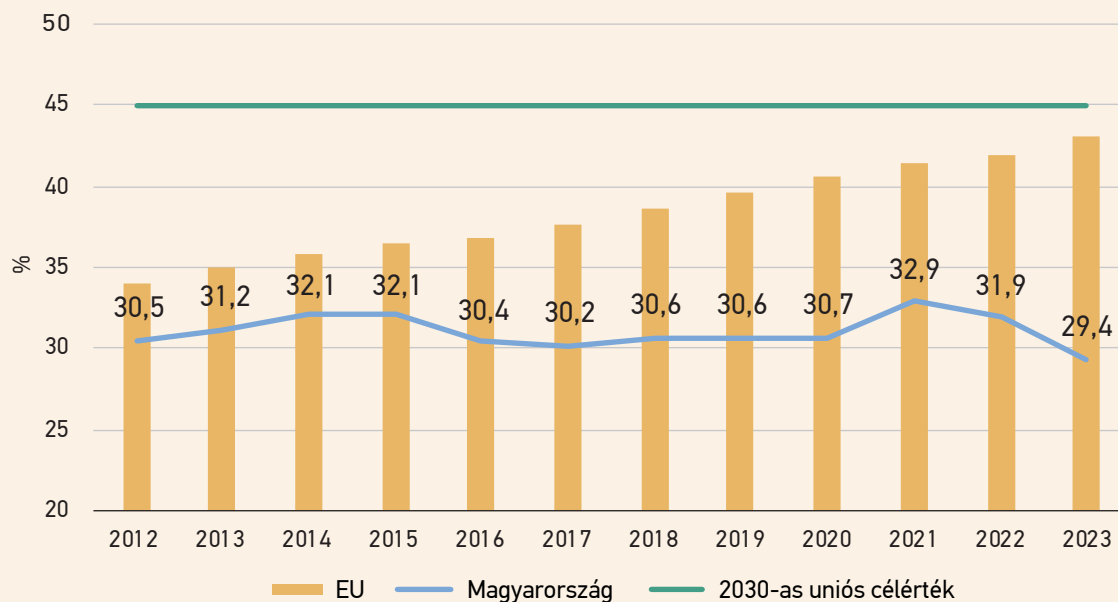
lon kell alapulnia. Az oktatás teljesítőképessége és a gazdasági versenyképesség között egyértelmű a kapcsolat: azokban a régiókban, ahol magasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, a nettó jövedelmek is jelentősen magasabbak.⁹ Ezenfelül, amennyiben nem történik változás a kompetenciaalapú tanulás irányába – különösen a STEM-tudományok, a digitális és vállalkozói készségek, valamint az idegennyelv-oktatás területén – Magyarország a stagnálás kockázatával néz szembe a globális értékláncon belül.

A nemzetközi felmérések is rávilágítanak a reformok szükségességére. Az OECD 2022-es PISA felmérése kimutatta, hogy a magyar diákok több mint fele a megfelelő készség szint alatt teljesít a kulcsfontosságú tantárgyakban, az elmúlt évtizedben pedig különösen nagy volt a visszaesés az olvasáskészség és a természettudományok tekintetében. Mindeközben a kiválóan teljesítő diákok aránya is jóval az EU-s átlag alatt maradt.¹⁰ Ezenfelül a társadalmi-gazdasági háttérrel párhuzamba hozható tanulmányi teljesítményben jelentkező egyenlőtlenségek előfordulása Magyarországon a legmagasabb az EU-n belül, amely a rendszerben tapasztalható alacsony szintű méltányosságot jelzi. Az Európai Bizottság éves jelentése, az Oktatási és Képzési Figyelő szerint Magyarországon a korai iskolaelhagyók aránya 2023-ban még mindig meghaladta az EU 9,5%-os átlagát, 11,6% volt.¹¹

Ezek az eredmények a felsőfokú képzésben való részvételi arányban is megmutatkoznak. A 25-34 év közötti népesség mindössze 29,4%-a rendelkezik felsőfokú diplomával az uniós 43,1%-os átlaghoz képest,¹² a frissdiplomás képzett munkaerő kivándorlása miatt ez a szám, illetve Magyarország humántőke-állománya tovább csökken. Az oktatásra fordított közkiadások a GDP 4,1%-át teszik ki, amely közel

áll az uniós 4,9%-os átlaghoz.¹³ Ugyanakkor egyelőre nem mutathatók fel olyan rendszerszintű eredmények, amelyek szükségesek az inkluzív növekedés vagy a magas színvonalú tehetségtámogatás támogatásához. A munkáltatók visszajelzései szerint a frissdiplomás munkavállalók gyakran nem rendelkeznek megfelelő gyakorlati készségekkel, digitális kompetenciával és megfelelő szintű idegennyelv-tudással.

FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGŰEK ARÁNYA (25-34 ÉVESEK), 2012-2023 (%)¹⁴

Forrás: Eurostat

A tanárszakma is fokozódó nyomással néz szembe. A munkaképes korú pedagógusok folyamatosan visszaeső száma, az alacsony szakmai presztízs, valamint az elégtelen anyagi ösztönzők mind kétségessé teszik az oktatásban működő munkaerő fenntarthatóságát. A pedagógushiány – különösen a természettudományok, a technológia, illetve az idegen nyelvek területén – az egyik legégetőbb strukturális probléma, amely a regionális és társadalmi egyenlőtlenségek elmélyítésének kockázatát vonja maga után és korlátozza az oktatás minőségét. Rendszerszintű reformok, így például a szakmai fejlesztés és a modern tanítási módszerek bevezetése nélkül fennáll a kockázat, hogy Magyarország még kevésbé tudja felkészíteni a diákokat a gyorsan változó munkaerőpiac kihívásaira.

Mindezen nehézségek ellenére Magyarország jelentős fejlődési potenciállal rendelkezik. A hazai munkáltatók, az egyetemek és a civil szféra szereplői mind kifejezett érdeklődést mutatnak az iránt, hogy hozzájáruljanak egy jövőálló oktatási rendszer kiépítéséhez. A duális képzést lehetővé tevő partneri kapcsolatoktól és STEM-kezdeményszektől egészen a vállalkozásindítást támogató és pályaorientációs programokig, a magán- és a közszféra közötti együttműködések a változás hajtóerejeként szolgálhatnak. Úgy véljük, hogy Magyarországnak érdemes lenne teljes mértékben kihasználnia ezt az együttműködésen alapuló modellt, egy olyan nemzeti stratégiával kiegészítve, amely támogatja a rugalmas tanulási utakat, alaposabban figyelembe veszi a munkaerőpiaci igényeket, valamint prioritásként kezeli a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférést.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Támogatjuk egy olyan oktatási rendszer kiépítését, amely nem növeli a társadalmi egyenlőtlenségeket, hanem tevékenyen részt vesz azok enyhítésében azáltal, hogy minden diák számára egyenlő esélyeket biztosít, továbbá a kötelező iskolalátogatási korhatár kitolásával elősegíti az oktatási rendszerben való hosszabb bennmaradást.
- Tantervi reformokat szorgalmazunk annak érdekében, hogy az oktatás minden szintjén hangsúlyosabb szerepet kapjanak az idegen nyelvek, a digitális (ezen belül is a mesterséges intelligencia használatára vonatkozó) kompetenciák, a STEM-tudományok, a vállalkozói, valamint az egészségügyi ismeretek.
- Támogatjuk az élethosszig tartó tanulást, amely lehetővé teszi, hogy a pályájuk közepén járó

szakemberek a jövő szempontjából kritikus területeken – így például a digitális technológiák (beleértve a mesterséges intelligenciát) és a fenntarthatóság területén – fejleszthessék készségeiket.

- Részt veszünk a vállalkozói szemlélet erősítésében azzal, hogy ösztönözzük a magánszféra intenzívebb bevonását az oktatásba, lehetőséget biztosítunk a tanulók és a vállalatok közötti együttműködésre már a tanulási szakaszban, valamint bemutatjuk a sikeres magyar vállalkozók eredményeit a jövő vezetői számára.
- Támogatjuk a közös kutatási, képzési és innovációs projektekre irányuló, egyetemek és vállalatok közötti partnerkapcsolatok kialakítását.

KISZÁMÍTHATÓ TEHETSÉGUTÁNPÓTLÁS

A képzett, tehetséges, digitális kompetenciákkal rendelkező és reziliens munkaerő-állomány alapvető fontosságú Magyarország hosszútávú versenyképességének biztosításához, elengedhetetlen ahhoz, hogy magasabb pozícióba kerüljön a globális értékláncon belül és magas hozzáadott értékű befektetéseket vonzzon.

A fenntartható gazdasági növekedés és versenyképesség egyik legfontosabb tényezője a humán tőke és annak termelékenysége. A stabil, rugalmas és stratégiaileg összehangolt munkaerőpiaci program elengedhetetlen Magyarország versenyképességének és befektetési vonzerejének megőrzéséhez, különösen a hosszú távú elköteleződést vállaló multinacionális vállalatok számára.

Az oktatás szerepe kulcsfontosságú az egész ország versenyképességének fejlesztéséhez. Ez különösen igaz a közepes jövedelmi szinttel rendelkező országok, többek között Magyarország vonatkozásában, amelyek jövőbeni célja nem az alacsony munkabéren, hanem sokkal inkább az innovatív, magas hozzáadott értékű termékeken és szolgáltatásokon alapuló verseny.

A Központi Statisztikai Hivatal szerint 2019 eleje és 2025 eleje között megerősödött a magyar munkaerőpiac: a foglalkoztatottak száma 4,5 milliőről 4,7 millióra, a foglalkoztatási ráta pedig 69,9%-ról 75,2%-ra emelkedett. A munkanélküliségi ráta enyhén 4,5%-ról 4,3%-ra csökkent.¹⁵ Habár ezek az adatok pozitív tendenciákat tükröznek, a vállalatok továbbra is állandó munkaerőhiánnyal kell szembenézzenek, amely a kép-

zett munkaerő és a földrajzi eloszlás közötti eltérésekből fakad. Mindez negatívan hat a befektetői bizalomra és akadályozza az ágazati szintű munkaerő-tervezést. Az üzleti igények kielégítése végett – különösen a magas hozzáadott értékű ágazatokban, mint az autóipar, az élettudományok, a szolgáltató központok (SSC) és az informatika – elengedhetetlen a munkaerőpiac merevségének, a regionális különbségeknek és a demográfiai nyomásnak a mielőbbi kezelése. Ez célzott reformokat igényel, melyek a meglévő foglalkoztatási szint megőrzésén túl a munkaerő-piaci részvétel növelését is ösztönzik.

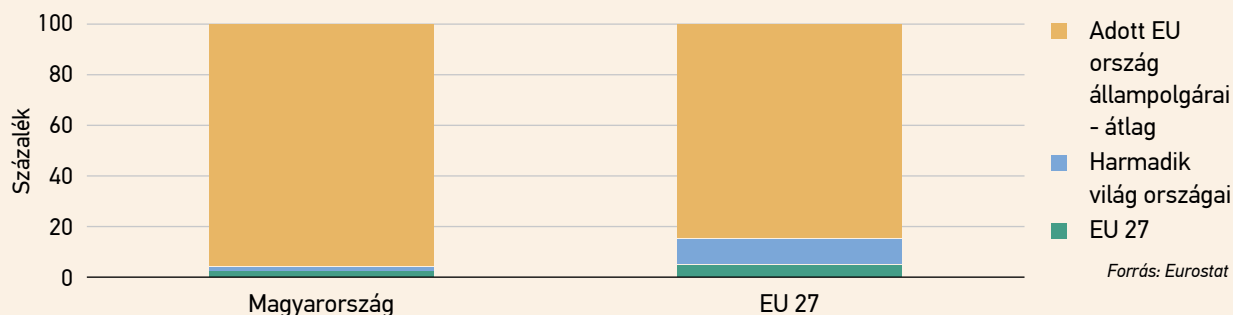
Ezzel párhuzamosan egyre fontosabbá válik a vezetői készségek és a változásmenedzsment-kompetenciák fejlesztése a szervezeti átalakulások és a hibrid munkamodellek menedzselése, valamint a többgenerációs munkaerő dinamikájának hatékony kezelése érdekében. A vállalatok számára elengedhetetlen vezetőik készségfejlesztésének támogatása, annak érdekében, hogy azok képesek legyenek kezelni a komplex üzleti környezet kihívásait, elő tudják mozdítani a munkahelyi inkluzivitást, valamint a munkaerőpiac folyamatos változása közepette növelni tudják a munkavállalói elköteleződést.

A jelenlegi magyarországi munkaerő-állomány aktiválása, megtartása és átképzése mellett bizonyos szektorokban – különösen a nagy volumenű beruházások esetében – elkerülhetetlen a külföldről érkező munkaerő alkalmazása. Ebből kifolyólag a külföldi munkavállalók foglalkoztatásának egyszerűsítése továbbra is kulcsfontosságú tényező, amennyiben nem áll rendelkezésre elegendő magyar munkavállaló. A jelenlegi ágazati keresletet és kínálatot figyelembe véve Magyarországnak egy kiszámítható, az üzleti igényekkel összhangban lévő toborzási és foglalkoztatási keretrendszerrel kell biztosítania a harmadik országbeli állampolgárok számára. Ez magában foglalja az egyértelmű és stabil kvótákat, az egyszerűsített és egységesített engedélyeztetési folyamatokat, továbbá a hatóságok közötti hatékonyabb együttműködést. Egy regionális versenykörnyezetben a nemzetközi tehetségek bevonásának és megtartásának elmulasztása aláássa Magyarország azon képességét, hogy fenntartsa a magas hozzáadott értéket képviselő ágazatok növekedési ütemét és elősegítse a globális értékláncba való integrációt.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Támogatjuk egy nemzeti szintű munkaerőpiaci stratégia létrehozását, amely összhangban áll Magyarország beruházási programjával.
- Támogatjuk egy olyan bevándorlási stratégia létrehozását, amely összhangban áll a munkaerőpiac és az üzleti szektor igényeivel, beleértve a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó munkavégzési és tartózkodási engedélyezési folyamatok leegyszerűsítését és felgyorsítását.
- Ösztönözzük egy nemzeti szintű előrejelző és értékelési rendszer kiépítését, amely lehetővé teszi a szükséges készségek felmérését és ez alapján az oktatási rendszer fejlesztését.
- Hozzájárulunk olyan kormányzati programokhoz, amelyek a végzettséget szerzett magyar diákok Magyarországra való visszatérését ösztönzik.
- Szorgalmazzuk a vezetői továbbképzési programokat, amelyek arra készítik fel a vezetőket, hogy hatékonyan tudják kezelni a változásmenedzsmenttel, a hibrid munkamoddellel, valamint az inkluzív munkahelyi kultúrával járó feladatokat.
- Támogatjuk a munkavállalói élmény- és jóléti mutatók nemzeti HR benchmarking eszközei közé való beépítését, valamint ezek joggyakorlatként való megosztását.

**GAZDASÁGILAG AKTÍV NÉPESÉG ARÁNYA (15-64 ÉVESEK)
SZÁRMAZÁSI ORSZÁG ALAPJÁN¹⁶**

NYITOTT VÁLLALATI KULTÚRA

A nyitott és inkluzív vállalati kultúrák létrehozása erősíti Magyarország üzleti versenyképességét, innovációs kapacitását, társadalmi kohézióját, valamint előmozdítja egy méltányos, reziliens és jövőálló gazdaság fejlesztését.

A nyitott és inkluzív vállalati kultúra a hosszútávú üzleti sikeresség egyik kulcstényezője. Számos tanulmány bizonyítja, hogy a sokszínű és különösen inkluzív munkahelyi környezetet kialakító vállalatok kiemelkedőbbek mind az innováció, a reziliencia, mind pedig a pénzügyi eredmények tekintetében. A különböző perspektívák kreatív megoldásokra sarkallnak, az inkluzív vállalati gyakorlatok pedig biztosítják a méltányosság és az esélyegyenlőség érvényesülését.

Kamaránk szerint egy esélyegyenlőségen alapuló egészséges társadalom kiépítése megköveteli a gazdasági és állami szereplők közötti együttműködést, beleértve a társadalmi felelősségvállalás, a magas etikai sztenderdek, valamint a munkahelyi és társadalmi sokszínűség, egyenlőség, inkluzivitás és közösséghez tartozás kultúrájának megteremtéséért mindkét fél által tett erőfeszítéseket. Mindez nem a diverzitási kvótáknak való megfelelést jelenti, hanem sokkal inkább egy olyan környezet kialakítását, amelyben a különböző háttérű emberek, fajtól, etnikai hovatartozástól, kortól, testi adottságoktól, szexuális irányultságtól, és társadalmi-gazdasági helyzettől függetlenül, egyéni nézőpontjuk megosztásával és készségeik kamatoztatásával hozzájárulhatnak a közösség építéséhez.

Kiemelten fontos a megváltozott munkaképességű, valamint a hátrányos helyzetű egyének munkaerőpiachoz való egyenlő hozzáféréseinek javítása. Ezek a társadalmi csoportok gyakran alulreprezentáltak a munkaerőpiacon, jóllehet jelentős értéket tudnának teremteni bármely szervezet számára. Az inkluzív munkaerő-felvételi folyamatok, akadálymentesített mun-

kahelyek, a célzott képzési és mentorálási programok elősegíthetik e potenciál kamatoztatását, miközben hozzájárulnak a csapatkohézió, az innovációs kapacitás és a társadalmi bizalom erősítéséhez is.

Szorgalmazzuk olyan vállalati gyakorlatok bevezetését, amelyek támogatják az etikus és érdemalapú üzleti működést, a közösségi részvételt és a méltányos foglalkoztatást. Ezenkívül elengedhetetlen az esélyegyenlőséget aláásó kulturális, strukturális és szabályozási korlátok lebontása. A nyitottság, az elfogadás és az egyenlő esélyek azonban nemcsak a vállalati kontextusban fontosak. Ezen elvek társadalmi szintű alkalmazása hozzájárulhat összetartóbb, empatikusabb és reziliensebb közösségek kialakításához, ahol mindenki egyenlő eséllyel vehet részt és lehet sikeres.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Hangsúlyozzuk a nyitott és inkluzív munkahelyi kultúra gazdasági előnyeit a döntéshozók és a szélesebb közönség felé.
- Támogatjuk a kiemelkedően méltányos foglalkoztatási gyakorlatokat, melyek célja, hogy felismerjék a kiaknázatlan munkaerő-állományban rejlő potenciált.
- Elősegítjük a tagjaink közötti a tudásmegosztást, valamint szakmai kerekasztal-beszélgetéseket szervezünk.

KISZÁMÍTHATÓ ÉS VONZÓ ÜZLETI KÖRNYEZET

CÉL: EGY KISZÁMÍTHATÓ, ÁTLÁTHATÓ, HATÉKONY ÉS STABIL GAZDASÁGI KERETRENDSZER LÉTREHOZÁSA ELENEDHETETLEN A HAZAI ÉS KÜLFÖLDI BEFEKTETÉSEK, VALAMINT ÚJRABEFEKTETÉSEK BEVONZÁSÁHOZ, A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS TÁMOGATÁSÁHOZ ÉS MAGYARORSZÁG GLOBÁLIS GAZDASÁGBAN ELFOGLALT POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSÉHEZ.

ÁTFOGÓ SZABÁLYOZÁSI MEGKÖZELÍTÉS

Az átlátható, kiszámítható és részvételi jogalkotási folyamat erősíti a bizalmat, csökkenti az adminisztratív terheket és összhangban van az EU-s irányelvekkel, mely elengedhetetlen Magyarország versenyképességének biztosításához. Hatásvizsgálatokra és integratív, szektorokon átívelő szakpolitika-alkotásra alapozva Magyarországon kialakítható lenne egy olyan jövőképes szabályozási környezet, amely a gazdasági erőviszonyok gyors változása közepette is attraktív a befektetők számára és előmozdítja az innovációs törekvéseket.

Az Európai Bizottság 2024. évi Jogállamisági Jelentése kiemeli, hogy a magyarországi jogalkotási folyamat jelentős aggódalomra ad okot, különösen a társadalmi egyeztetésekre vonatkozó előírások hiánya miatt bizonyos kulcsfontosságú kezdeményezések esetében, továbbá a rövid válaszadási határidők miatt. A törvénytervezetek közel 90%-át a kormány terjeszti elő, és ezek túlnyomó többsége (90-92%) mindössze rövid idejű társadalmi egyeztetést követően kerül az Országgyűlés elé. Ugyanakkor, a parlamenti bizottságok vagy parlamenti képviselők által közvetlenül előterjesztett fontos törvényjavaslatok esetében nincs erre vonatkozó előírás, ami az érintettek bevonásának tekintetében komoly hiányosságokat von maga után.¹⁷

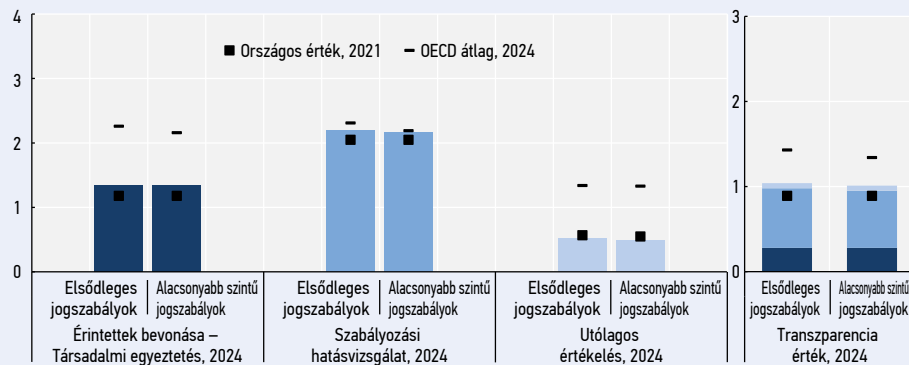
Magyarországon a jogi hatásvizsgálatok (Regulatory Impact Assessment – RIA) hivatalosan kötelezőek, de egy minőségellenőrzésért felelős független felügyeleti testület

hiányában alkalmazásuk máig nem egységes, az eredményeket pedig gyakran nem is teszik közzé. Számos hatásvizsgálatot külső szereplők végeznek, amely még átláthatatlanabbá teszi a folyamatot, a jogszabályok pedig különleges jogrend esetén felmentést is adnak az ilyen irányú kötelezettségek alól. A hatásvizsgálati folyamatok szigorítása lehetővé tenné egy kiszámíthatóbb és átláthatóbb jogi környezet megteremtését, amely az uniós normáknak is jobban megfelelne.¹⁸

Egy hatékonyabb és jövőképesebb szabályozási környezet felismeri a modern üzleti működés interdiszciplináris természetét, és összhangban áll mind a gazdasági versenyképességgel, mind az európai előírásokkal. Mindez a széttörédezett, elszigetelt szabályalkotástól egy összehangolt, hatásalapú döntéshozatali modell felé való elmozdulást jelent.

Minél több az OECD Szabályozási politika és kormányzás ajánlásában javasolt szabályozási gyakorlatot vezet be egy ország, annál magasabb az iREG pontszáma. A társadalmi egyeztetésre és a hatásvizsgálatra (RIA) vonatkozó mutatók az elsődleges jogszabályok esetében csak azokra terjednek ki, amelyeket a végrehajtó hatalom kezdeményezett (Magyarországon az összes elsődleges jogszabály 93%-a). Az átláthatóság a négy dimenzió egyike, amely mindegyik összetett mutató – a társadalmi egyeztetés, a hatásvizsgálat és az utólagos értékelés – alapját képezi. Az átláthatósági (transzparencia) pontszám ezen dimenzió három mutató szerinti összesített értékét mutatja.

A SZABÁLYOZÁSI POLITIKA ÉS KORMÁNYZÁS MUTATÓI (IREG) – MAGYARORSZÁG ¹⁹

Forrás: Indicators of Regulatory Policy and Governance Surveys 2021 and 2024

Az átfogó szemléletnek része az érintettek közötti nyílt párbeszéd és a közös érdekeken alapuló döntéshozatal, amelyek lehetővé teszik az üzleti szféra, a döntéshozók, valamint a szakmai szervezetek jogalkotási folyamatba való bevonását. Ezen elvek alkalmazása összhangban áll az uniós jogszabályalkotással, elkerülve a túlszabályozást és az EU-s irányelvek nemzeti jogrendbe való következtelen átültetését, valamint az uniós szabványok általi előírások túllépését. Ezen megközelítés továbbá erősíti Magyarország befektetési vonzerejét, nem csak egy hatékony és átlátható, hanem az innováció és digitalizáció által vezérelt és fenntarthatósággal központosított gazdaság növekvő igényeihez is alkalmazkodó szabályozási környezetet biztosítva.

Az elmúlt években Magyarország rendszeresen felkerült azon EU tagállamok listájára, ahol kiemelkedően magas az egyajánlatos közbeszerzési eljárások aránya – ahogy azt az EU Single Market Scoreboard (Egységes Piaci Eredménytábla) is kiemeli.²⁰ Az EU többféle jogcímen is visszatartja a pénzügyi támogatásokat Magyarországtól, és olyan aggodalmakat fogalmazott meg, amelyek a jogállamisággal, a közbeszerzésekkel és a korrupcióellenes intézkedésekkel kapcsolatosak. Habár a nemrégiben bevezetett igazságügyi reformok megfelelnek az EU támogatási feltételeinek,

ezzel elindítva egy pozitív irányú változást, önmagukban ezen intézkedések továbbra sem képesek teljesen helyreállítani a jogállamiságot vagy hatékonyan leépíteni a korrupciót.²¹ Ezenfelül, habár a külföldi közvetlen működőtőke-befektetéseket ellenőrző mechanizmusok elvben legitimnek tekinthetők, elengedhetetlen ezek átlátható és arányos alkalmazása annak érdekében, hogy ne riasszák el a befektetőket és ne ássák alá a méltányos piaci hozzáférést.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Szorgalmazzuk a jelentős jogszabályi változtatásokat megelőző szakmai konzultációs egyeztetések bevezetését, valamint az integrált döntéshozatalt, amellyel megelőzhető az elszigetelt jogalkotás.
- Támogatjuk az olyan szektorokon átívelő érdekképviseleti platformok létrehozását, amelyek képesek azonosítani az egymást átfedő szabályozási problémákat és sinergiákat.
- Szorgalmazzuk a nyilvános és részletes hatásvizsgálatok bevezetését.

KISZÁMÍTHATÓ ÉS EGYSZERŰSÍTETT JOGI ÉS ADÓZÁSI KERETRENDSZER

Támogatjuk egy kiszámítható, átlátható és stabil szabályozási és adózási környezet kialakítását, amely elengedhetetlen Magyarország hosszú távú versenyképességének biztosításához, hiszen előmozdítja a hatékony üzleti tervezést, mérsékli a jogbizonytalanságot, továbbá erősíti a befektetői bizalmat. A hirtelen történő jogszabályi változtatások, az egymást átfedő jogrendszerek, és az összetett adózási struktúra által előidézett kihívások a folyamatok egyszerűsítése és az érintettek érdemi bevonásának segítségével történő kezelése mind szükséges a befektetés-ösztönzéshez és a fenntartható gazdasági növekedés előmozdításához.

Ahogy már fentebb is említettük: az átlátható, stabil és kiszámítható adózási és szabályozási környezet a versenyképes üzleti működés egyik legalapvetőbb faktora. A Magyarországon lévő vállalatoknak továbbra is szembeesniük kell azokkal a kihívásokkal, melyeket a hirtelen és inkonzisztens jogszabályok, az egyes üzleti szereplőket aránytalanul érintő szabályozások, valamint a jogalkotási folyamatban a szakmai párbeszéd és az érintettek bevonásának megfigyelhető hiánya idéz elő.

Az AmCham támogatja egy olyan jogi és pénzügyi környezet kialakítását, amely elősegíti a hosszú távú üzleti tervezést, mérsékli a kockázatokat és vonzó mind a hazai, mind a külföldi befektetések számára. Míg Magyarország adózási struktúrája továbbra is viszonylag kedvezőnek tekinthető nemzetközi összehasonlításban, a jogi környezet kiszámíthatatlansága, a gyakori, egyik napról a másikra történő módosítások, valamint a szakmai konzultáció korlátozott lehetősége még mindig komoly aggodalmat jelentenek az üzleti szféra számára.

Meggyőződésünk, hogy az érintettek korai fázisban történő szakmai bevonása, az átlátható jogalkotás és az összehangolt végrehajtási ütemezés nemcsak a befektetői bizalom és a befektetéseknek hosszú távon is kedvező környezet szempontjából elengedhetetlen, hanem a jogszabályoknak való megfelelés általi terhek és a jogbizonytalanság csökkentéséhez is hozzájárul.

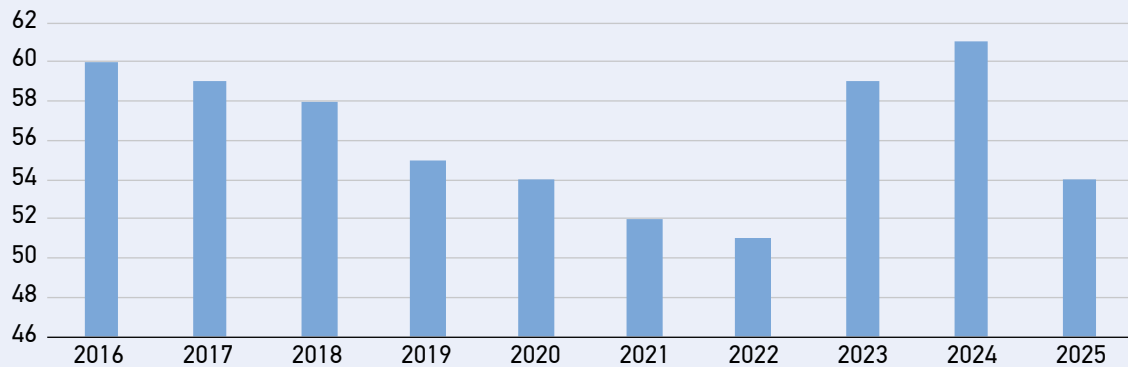
2024-ben a vállalatok körében alacsony volt a befektetővédelembe vetett bizalom Magyarországon – a vállalatok

kevesebb, mint fele nyilatkozta csupán, hogy kifejezetten bízik a befektetővédelem hatékonyságában.²² Az elhúzódó, 2020 óta fennálló „veszélyhelyzet”, és ennek következtében a sorozatos különleges jogrendi intézkedések súlyosan aláássák mind a kiszámíthatóságot, mind a jogbiztonság érzetét a vállalatok megítélése szerint, emellett továbbra is a magyarországi jogszabályi környezet legmeghatározóbb tényezői. Az egymást átfedő jogrendszerek egyidejű fennállása tovább bonyolítja a jogkövetést, bizonytalanságot teremt, mindez pedig jelentős visszatartó erő a külföldi közvetlen befektetések számára. A rendeletek gyakran sokkal távolabb is hatnak, és elszakadnak az eredeti veszély- vagy válsághelyzet kontextusától, miközben számos szektort érintenek.

A szabályozások mellett az egyszerűsített adózási rendszer is a vonzó jogi-üzleti környezet egyik alapvető eleme. Az adózás egyszerűsítésének köszönhetően hatékonyabbá válik a gazdaság és kiszámíthatóbbá az üzleti folyamatok, emellett a befektetői bizalom növeléséhez is hozzájárul – ezért elengedhetetlen a hosszú távú versenyképesség biztosításához.

2025-ben összesen hét szektorspecifikus adót törölték el, ezzel 61-ről 54-re redukálva az összes adónem számát.²³ Ez nagymértékű csökkenést jelent a korábbi években fennálló állapothoz képest, amelyet a veszélyhelyzetre hivatkozva bevezetett jogszabályok határoztak meg. A továbbra is jelentős számú adó, járulék és speciális illeték ellenére, a központi költségvetés adóbevételeinek mintegy 90%-a mindössze hét adónemből származik.

ADÓNEMEK SZÁMA MAGYARORSZÁGON²⁴

Forrás: Jalsovszky

Ez is alátámasztja, hogy továbbra is szükség van az adózási rendszer egyszerűsítésére, a jelenleg is folyamatban lévő digitalizáció mellett.

A kiterjedt adóegyezményi rendszerrel rendelkező országok általában biztonságosabb és kiszámíthatóbb befektetési

célpontnak számítanak. Mivel Magyarország az egyetlen olyan uniós tagállam, amelynek nincs hatályos kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye az Amerikai Egyesült Államokkal, ezért politikai és szakmai szinten egyaránt meg kell határozni egy új megállapodás kialakításának lehetséges módjait.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Az AmCham és a Kormány között rendszeres fórumokat szervezünk, amelyek a súlyosbodó, szabályozási rendszert érintő kihívásokat helyezik fókuszba.
- Szorgalmazzuk az előzetes értesítési határidők, valamint összehangolt végrehajtási ütemtervek bevezetését, amelyek a vállalatok számára lehetővé tennék az operatív és stratégiai tervezést még az új szabályozások életbe lépése előtt.
- Figyelemmel kísérjük a jogi konzisztenciát és a jogalkalmazás megfelelőségét az egyenlőtlen végrehajtásra és homályos normaszövegekre vonatkozó tagi jelzések alapján.

- Szakpolitikai javaslatokat teszünk közzé, amelyek hangsúlyozzák a hosszú távú adóegyszerűsítés és a jogrendszer stabilitásának szükségességét.
- Szorgalmazzuk az adózási rendszer további egyszerűsítését, a sektorspecifikus és különadók csökkentését, különösen amennyiben ezek alacsony hatékonyságot eredményeznek vagy nagymértékű adminisztratív terhekkel járnak.
- Szorgalmazzuk az Egyesült Államokkal való tárgyalások megkezdését egy új, a kettős adózásról szóló egyezmény megkötését illetően, mindehhez pedig biztosítjuk a szakmai háttérrel, valamint képviseljük a legfontosabb üzleti szempontokat mindkét kormány előtt.

INTEGRÁLT ÜZLETI HÁLÓZAT

Magyarország hosszú távú versenyképessége nagymértékben függ attól, hogy képes-e kiépíteni egy olyan integrált üzleti hálózatot, amely együttműködések, innováció és közös platformok révén összeköti a nagy gyártócégeket, valamint a kis- és középvállalkozásokat. Az üzleti, az akadémiai és a kormányzati szféra közötti szorosabb kötelékek előmozdításával Magyarország hozzájárulhat az ellátási láncok megerősítéséhez, a regionális különbségek csökkentéséhez, és magasabb szintre emelkedhet a digitálisan vezérelt globális gazdasági értékláncban.

Magyarország gazdasága, ezen belül is főként az országban telephellyel rendelkező nagy gyártócégek jelentős mértékben függenek a globális értékláncoktól, különösen az olyan szektorok, mint az autógyártás, az elektronika, a gyógyszeripar, valamint a szolgáltatóközpontok. Ugyanakkor, a tartósan jelenlévő problémák, így például a nyersanyagokhoz való korlátozott hozzáférés és az ellátási láncban gyakran bekövetkező fennakadások (pl. az USA és az EU közötti kereskedelmi vita) továbbra is negatívan hatnak a teljesítményre.²⁵

Ezzel egyidőben a magyar gazdaság gerincét alkotó kis- és középvállalkozások gyakran elszigetelten működnek. A hálózatalapú szemlélet elősegítené egy olyan platform kialakítását, amely teret ad a tudásmegosztásnak, a mentorálásnak és az innovációnak, támogatva a hazai KKV-kat abban, hogy azok mind a hazai, mind a nemzetközi ellátási láncokba eredményesebben integrálódhassanak. Ez pedig – következésképp – hozzájárulna a regionális

különbségek csökkentéséhez, valamint az ország leginkább és legkevésbé fejlett területei között fennálló fejlettségi szakadék csökkentéséhez.

Az integrált üzleti hálózat a vállalatok, az akadémiai szféra, a kormányzati intézmények, illetve a szolgáltatók közötti szoros együttműködésre épül. Egy ilyen jellegű kooperációs modell előmozdítja az innovációt, hozzájárul a termelékenység növekedéséhez, valamint felgyorsítja a digitális transzformációt, mindezen keresztül pedig növeli Magyarország esélyét arra, hogy magasabb szintre lépjen az értékláncban belül.²⁶

Az AmCham aktívan támogatja a köz- és a magánszféra közötti párbeszédet, és ebből a célból olyan közös platformok, szektorokon átívelő érdekképviselői fórumok, valamint benchmarking kezdeményezések létrejöttét, amelyek elősegítik a közös gondolkodást, javítják az agilis vállalati működést, és arra ösztönzik a vállalatokat, hogy tanuljanak egymás jógyakorlataiból.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Szorgalmazzuk a kormányzati szervek és a magánszektor szereplőinek összefogását olyan stratégiák meghatározásának és bevezetésének érdekében, amelyek támogatják a regionális gazdasági fejlesztéseket, valamint hozzájárulnak az ellátási láncok rezilienciájának megőrzéséhez.

- Szorgalmazzuk a helyi értékláncok fejlesztését az ellátási láncok biztonságának és digitalizációjának előmozdítása érdekében.
- Együttműködünk más kamarákkal és üzleti szervezetekkel annak érdekében, hogy koherens javaslatokat juttassunk el a döntéshozókhoz.

OKOS ÉS FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS

CÉL: MAGYARORSZÁG HOSSZÚ TÁVÚ VERSENYKÉPESSÉGÉNEK ELŐMOZDÍTÁSA A DIGITÁLIS INNOVÁCIÓ, A REZILIENS, TUDÁSALAPÚ GAZDASÁG ÉS EGY GLOBÁLIS TRENDEKKEL ÖSSZHANGBAN ÁLLÓ, ELŐREMUTATÓ FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIA KIÉPÍTÉSÉN KERESZTÜL.

TERMELÉKENYSÉG

Az alacsony termelékenység mögötti okok vizsgálata, kezdve a munkaerőpiacon szükséges készségekben mutatkozó szakadéktól egészen a szabadalmak alacsony számáig. A vállalatok ösztönzése a modern eszközök és teljesítményértékelési rendszerek bevezetésére. A termelékenység növelése Magyarország versenyképességének fenntartásához, továbbá a mennyiségalapú gazdasági növekedési modellről a minőség alapú gazdasági növekedési modell felé való elmozduláshoz.

A hosszú távú versenyképesség megőrzése érdekében Magyarországnak jelentősen növelnie kell gazdasági termelékenységét, valamint gazdaságpolitikájában a mennyiség alapú növekedés helyett sokkal inkább a minőségi elmozdulás felé kell orientálnia.

Magyarországnak sikerült előrelépést tennie a kulcsfontosságú termelékenységi mutatókat illetően, azonban továbbra is jóval a listavezető EU-tagállamok mögött áll. A munkaerő-termelékenység (egy foglalkoztatott által megtermelt GDP) jelenleg az EU-átlag 64%-át éri el, ugyanakkor jelentős növekedési potenciállal rendelkezik, ugyanis 2023-ban úgy mutatta az uniós átlag 73,3%-át, hogy értéke 2020 óta fokozatosan csökkent. Habár a KKV-k termelékenysége folyamatosan növekszik, még mindig jóval elmarad a nagyvállalatokétól, ami rávilágít az innováció fontosságára. Az innovációs hatékonyság jelenleg az uniós átlag 55%-át éri

el. Az utóbbi időben gyengülés volt tapasztalható e tekintetben a K+F beruházások visszaesése és a korlátozott teljesítmény eredményeként, a nemrégiben bevezetett rendszerint reformok ellenére is.

Magyarország erős digitális infrastruktúrával rendelkezik, azonban a digitális szolgáltatások használata főként a háztartások, a KKV-k és az e-közigazgatás területén továbbra is alulfejllett. Az ökológiai termelékenység mérsékelten javul, jelenleg az uniós átlag 81%-át éri el. Főként a megújuló energia és az anyaghatékonyság terén történt előrelépés, ugyanakkor az újrahasznosítás és a zöld beruházások szintje továbbra sem éri el a kívánt szintet. Ahhoz, hogy a jelenlegi erőforrás alapú gazdasági modellt a hatékonyság-vezérelt növekedés válthassa fel, Magyarországnak lépéseket kell tennie ezen hiányosságok felszámolására, mindezt összehangolt, a globális megatrendekhez igazodó reformok segítségével.²⁷

A termelékenység fokozása érdekében Magyarországnak főként az innovációs rendszerek fejlesztését, a digitális infrastruktúra hatékony hasznosítását kell középpontba helyeznie, továbbá fontos olyan környezet

kialakítása, mely a K+F beruházásokat kézzelfogható gazdasági eredményekké alakítja. Ezen területek tudatos fejlesztése elengedhetetlen a termelékenységi rés szűkítéséhez és a fenntartható gazdasági növekedés biztosításához.

FÓKUSZTERÜLETEK A TERMELÉKENYSÉG NÖVELÉSÉHEZ

**Innovációs
rendszerek
fejlesztése**

**Digitális
infrastruktúra
hasznosítása**

**K+F projektek
gazdasági
hasznosítása**

Ezen területek fejlesztése elengedhetetlen a termelékenységi rés szűkítéséhez és a fenntartható gazdasági növekedés biztosításához

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Szorgalmazzuk egy magasabb hozzáadott értékű gazdaság felé való elmozdulást, a fenntarthatóság, az innováció és a digitalizáció, mint a gazdasági növekedés hajtóerejét jelentő faktorok összehangolásán keresztül.
- Szorgalmazzuk olyan kibővített adókedvezmények, valamint támogatási mechanizmusok bevezetését, amelyek fő célja a K+F beruházások kereskedelmi hasznosítása, az egyetemek és az üzleti világ

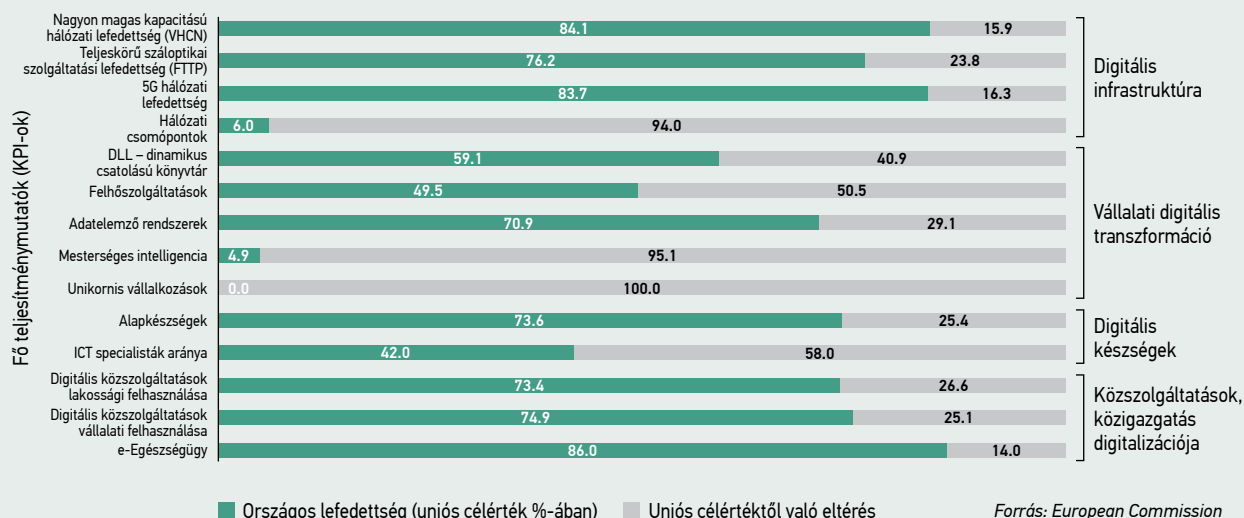
közötti együttműködések bővítése valamint a szellemi tulajdon-menedzsment folyamatainak javítása.

- Szorgalmazzuk a mesterséges intelligencia használatával, a digitális és zöld technológiák alkalmazásával kapcsolatos képzések, valamint az üzleti szféra és az oktatási intézmények közötti partnerségek célzott pénzügyi támogatását, a rendelkezésre álló munkaerő és a termelékenység között fennálló szakadék áthidalásának érdekében.

DIGITALIZÁCIÓ

A digitális transzformáció globális szinten formálja át az üzleti modelleket, valamint a versenyképesség fogalmát. Támogatjuk a vállalatok digitális átállását, mivel az új környezetben a digitálisan fejlett cégek élvezhetik a legnagyobb gazdasági előnyöket. Bár Magyarország jelentős előrelépést tett a digitális konnektivitás és az adathasználat terén, a továbbiakban mindenképpen szükséges a mesterséges intelligencia elterjedésében tapasztalható szakadék áthidalása, valamint a digitális munkaerő megerősítése e transzformációs folyamat teljes kihasználásának, továbbá a hosszú távú gazdasági versenyképesség biztosításának érdekében.

TÉNYLEGES ÉS ELŐREJELZETT FŐ TELJESÍTMÉNYMUTATÓK (KPI-OK) AZ UNIÓS CÉLÉRTÉK %-ÁBAN - MAGYARORSZÁG²⁸

Mind nemzetközi szinten, mind Magyarországon belül felgyorsult a vállalatok digitális transzformációja, különösen a COVID-19 pandémia idején. Az elmúlt években pedig ezen felül a mesterséges intelligencia is a digitális technológiák szerves részévé vált, jelentősen megnövelve ezen technológiák működési funkcióit és iparágakon átívelő alkalmazási lehetőségeit. A robbanásszerű növekedésnek köszönhetően a mesterséges intelligenciát ma már világszerte a szervezetek több mint 75%-a használja legalább egy üzleti folyamat-

ban, több mint 50%-uk pedig több szervezeti egységben is alkalmazza azt. Mára a digitális szempontból fejlett és felkészült vállalatok számíthatnak a legmagasabb gazdasági megtérülésre. Mindez rendkívül gyors ütemű növekedéssel, különösképpen a generatív mesterséges intelligencia elterjedésének köszönhetően.²⁹

A digitális szempontból vezető vállalatok fő célja jelenleg az "értékalapú IT" rendszerek, a hibrid és többfelhős infrastruktúra, valamint adatvezérelt szervezeti rendszerek kiépítése.

Az egyre elterjedtebb technológiák - úgy, mint a generatív mesterséges intelligencia, a kiberbiztonsági keretrendszerek, vagy a valós idejű adatkörnyezet – fokozatosan átalakítják a vállalatok működését, versenysztratégiáit, valamint védelmi rendszereiket. A CIO és a CEO stratégiai vezetése, a szabályozási környezet ismerete és a digitális készségek fejlesztése mind kulcsfontosságúak a digitális transzformáció sikeres megvalósításához.³⁰

Mindezen felül, egyre inkább fontos szerephez jut a kiberbiztonság kérdése. A 2024-es Éves Kiberbiztonsági Jelentés rámutat a kibertámadások számának növekedésére, illetve arra, hogy ezeket egyre kifinomultabb és összetettebb eszközökkel hajtják végre. A kibertámadások főként geopolitikai feszültségekkel hozhatók összefüggésbe, jelenleg különösképpen az orosz-ukrán háborúval. A leggyakoribb fenyegetések között tartják számon a zsarolóvírusokat, az MI-alapú pszichológiai manipulációt, a túlterheléses támadásokat, és az információmanipulációt. A támadásoknak leginkább a közigazgatási, az egészségügyi, valamint a digitális infrastrukturális rendszerek vannak kitéve.³¹

Magyarország jelentős haladást ért el a digitális transzformáció, ezen belül is főként a digitális konnektivitás és a vállalati technológiák alkalmazása terén.

A nagyon magas kapacitású hálózati lefedettség 84,1%, míg a teljeskörű száloptikai szolgáltatás lefedettsége 76,2% - mindkettő meghaladja az uniós átlagot. A felhőszolgáltatások használata a vállalatok körében közel kétszeresére emelkedett, ezzel 37,1%-on áll, továbbá a vállalatok 53,2%-a használ adatelemző rendszereket, ezzel jóval megelőzve a 33,2%-os uniós átlagot. Másrészről a vállalatok mindössze körülbelül 8-10%-a használ MI-t valamilyen formában, ami elmarad az uniós 13,5%-os átlagtól, s méginkább a vezető pozícióban lévő gazdaságok eredményeitől, ahol már a vállalatok több mint fele alkalmazza az MI-t.

A humán tőkét tekintve elmondható, hogy a lakosság 58,9%-a rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel, ami kevéssel haladja meg az 55,6%-os uniós átlagot. Ugyanakkor a teljes foglalkoztatásban álló ICT szakemberek aránya mindössze az igen alacsonynak számító 4,2%-ot éri el, és ennek az aránynak 2,4%-os éves növekedési üteme is elmarad a 4,3%-os uniós átlagtól. Mindez arra utal, hogy az ország digitális felkészültsége és a digitálisan képzett munkaerő, az eddigi javulás ellenére, további fejlesztést igényel, valamint további lépések szükségesek az uniós értékekhez való felzárkózáshoz.³²

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Iparági kerekasztal-beszélgetéseket szervezünk a digitális transzformáció, az MI alkalmazása, valamint a kiberbiztonság témájában, amelyek lehetővé teszik az ágazatokon átívelő tapasztalatok és jógyakorlatok megosztását, továbbá segíthetnek azonosítani azon területeket, ahol fejlesztések és célzott szakpolitikai lépések szükségesek.
- Szorgalmazzuk a digitális infrastruktúra (pl. adatbázisok, különböző szerverek) fejlesztését, amely hozzájárul az üzleti növekedéshez és a technológiai fejlődéshez.

- Támogatjuk azokat a kezdeményezéseket, amelyek célzott átképzéssel segítik a munkavállalók alkalmazkodását az MI hatására átalakuló munkafolyamatokhoz.
- Szorgalmazzuk a közadatok elérhetőségét és strukturált hozzáférhetőségét a K+F+I tevékenységek, valamint az adatalapú üzleti fejlesztések támogatása érdekében.
- Szorgalmazzuk a digitális közszolgáltatások korszerűsítését és egyszerűsítését az adminisztrációs terhek csökkentése, továbbá a vállalkozások működési feltételeinek javítása érdekében.

INNOVÁCIÓ ÉS K+F

Magyarország innovációs környezetének fejlesztése elengedhetetlen a versenyképesség javításához, ugyanakkor az ország innovációs teljesítménye több kulcsterületen – például az üzleti K+F-ben és az innovációk piacra vitelében – elmarad az uniós átlagtól. A szakadék áthidalásához erősíteni kell az egyetemek és a piac közötti partnerségeket, egyszerűsíteni a szellemi tulajdon levédésének folyamatát, valamint támogatni az alkalmazott kutatási szemléletet, amelyek mind hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez.

Az innovációk esetében, a végterméken kívül, egy jól összekapcsolt, megfelelő erőforrásokkal rendelkező, valamint újító ötleteket felkaroló és megvalósításukat támogató ökoszisztéma meglepte legalább olyan fontos. Magyarország jövőbeli versenyképessége azon is múlik, hogy mennyire tudja ezt az ökoszisztémát – a kezdeti kutatásoktól a gyakorlati alkalmazásig – támogatni és összhangba hozni a változó üzleti igényekkel. A 2024-es Európai Innovációs Eredménytáblán Magyarország az uniós átlag 70,5%-át elérve a 25. helyen, a 'feltörekvő innovátorok' kategóriában szerepel.³³ Habár az ország erősségei közé sorolhatók olyan területek, mint a magán- és a közszféra együttműködésében született publikációk és a külföldi doktoranduszhallgatók aránya, a korábbi gyengeségek továbbra is megfigyelhetők. Az állami K+F ráfordítások aránya mindössze az uniós átlag 42,6%-ának felel meg, és 2017 óta folyamatosan csökken. Annak ellenére, hogy a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégia keretében 2014 óta több mint 591 milliárd forintot alakítottak K+F célokra,³⁴ ezen források felhasználása és hatásuk mértéke is változó képet mutat.

Az innovációs ökoszisztéma sikerességének egyik kulcshozza az egyetemek és vállalatok együttműködése. Azonban az egységesített együttműködési keretrendszerek hiánya és a túlzott mértékű adminisztratív terhek továbbra is korlátozzák a közös K+F projektek megvalósulását. Kamaránk szorgalmazza olyan kezdeményezések létrehozását, amelyek segítik a vállalatokat eligazodni az egyetemek kínálta szolgáltatások között, egyértelmű kapcsolattartási pontok, kompetenciaterképek és kijelölt projektmenedzserek bevonásával. Ugyanilyen fontos az üzletorientált szemlélet

erősítése az egyetemi munkatársak körében és az akadémiai innovációk piaci hasznosításának előmozdítása.

Ezenkívül, az egyetemeken belül létrehozott szellemi tulajdon védelme gyakran nem megfelelő, vagy a hivatalt csatornákat megkerülve kerül hasznosításra, ami megfosztja az intézményeket a munkájukért járó szakmai és/vagy anyagi elismeréstől. Az egyértelműen meghatározott, jogilag érvényesíthető szellemi tulajdonjogi és engedélyezési rendszerek mind szükségesek a spin-off vállalkozások számának növeléséhez, a befektetők vonzásához, valamint az innovációk laborból a piacra történő felskálázásához.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA

- Szorgalmazzuk a K+F ráfordítások növelését és az uniós átlaghoz való felzárkóztatását, célzott támogatást nyújtva többek között az autógyártás, a zöld technológiák, az egészségügy, illetve az üzleti szolgáltatások területén.
- Támogatjuk üzleti-akadémiai kooperációs platformok és tematikus K+F 'matchmaking' események szervezését.
- Átlátható és jogilag érvényesíthető szellemi tulajdonjogi keretrendszereket kialakítását indítványozzuk, a kutatások hatékonyabb piaci hasznosítása és az intézmények érdekeinek védelme érdekében.
- Teljesítményalapú javadalmazási rendszerek és vezetői KPI-ok bevezetésért javasoljuk, amelyek jutalmazzák az alkalmazott kutatásokat, az üzleti együttműködést, és a külső bevételek növelését.
- Olyan adóreformok bevezetését szorgalmazzuk, amelyek támogatják a K+F befektetések és újrabefektetések megvalósulását.

FENNTARTHATÓ GYAKORLATOK A HOSSZÚTÁVÚ VERSENYKÉPESSÉGÉRT

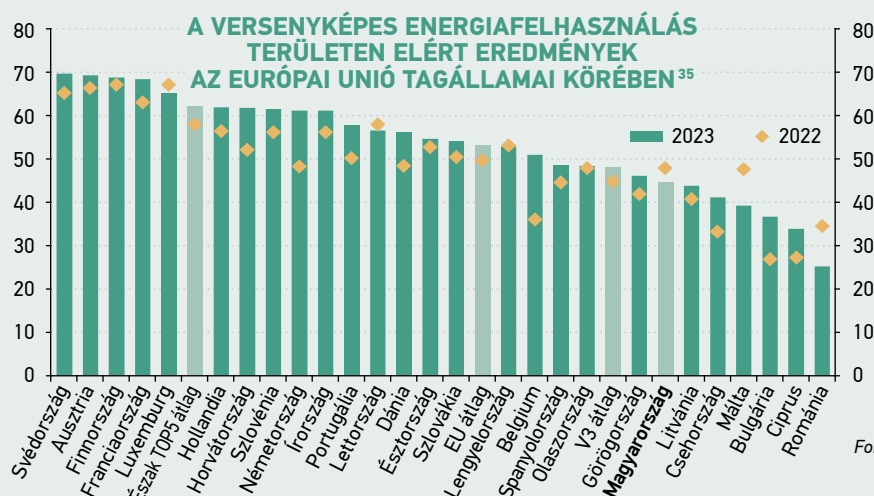
Annak érdekében, hogy a jelenlegi, korlátozott erőforrásokkal rendelkező gazdaságban képes legyen megőrizni versenyképességét, Magyarországnak minél hamarabb be kell építenie a fenntarthatósági gyakorlatokat nemzeti gazdasági stratégiájába. Az innovációs képesség és a gazdasági növekedés felelős környezeti és társadalmi gyakorlatokkal való összehangolása mind hatással van a hosszútávú rezilienciára, az energiabiztonságra, illetve a befektetési vonzerőre.

Napjainkban az üzleti vezetők és politikai döntéshozók előtt álló legnagyobb kihívás az egyensúly megteremtése a gazdasági növekedés és bolygónk véges erőforrásai között. Stratégiai döntéskor sokszor a rövidtávon megtermelhető hasznót tartják szem előtt a hosszútávú eredmények helyett, nem csak a gazdasági megtérülés, hanem a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) hatások tekintetében is.

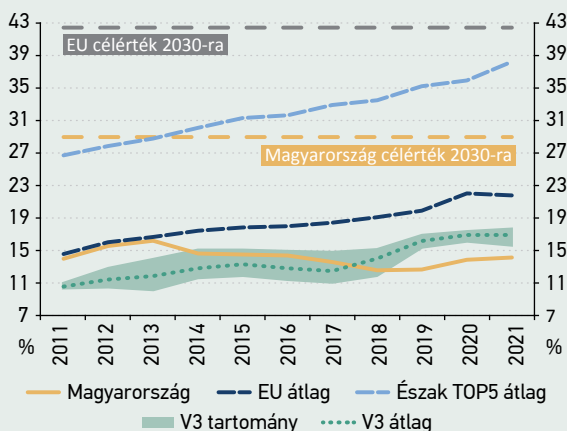
Az Amerikai Kereskedelmi Kamara támogatja olyan fenntarthatósági munkatervek létrehozását, amelyek arra ösztönzik a vezetőket, hogy átlátható, jövőbe tekintő stratégiaalkotáson keresztül, az innovációt, a és a felelős növekedést szem előtt tartva fogalmazzanak meg hosszútávon is alkalmazható keretrendszereket. A vállalatok és a kormányok a fenntarthatóságot, a stratégiai versenyképesség alappilléreként kell, hogy

kezeljék. Azonnali, összehangolt intézkedések nélkül nem csak a gazdasági reziliencia, de az energiarendszerek biztonsága, illetve a jövő generációinak életminősége is veszélybe kerül.

Ennek kiküszöbölésére alapvető módosításokra van szükség a mindennapi gazdasági működés és a döntéshozatali folyamatok területén, hiszen elengedhetetlenné válik az innovációs és fenntartható technológiák, az erőforrás-hatékonyság és a körforgásos gazdasági modellek felé való elmozdulás, amelyek hozzájárulnak a jelenlegi véges erőforrások megővéséhez. A nemzeti fenntartható fejlődési stratégiát és a zöld finanszírozási kezdeményezéseket össze kell hangolni az üzleti igényekkel és olyan nemzetközi megállapodásokkal, mint a Tisztaipar-Megállapodás, a Párizsi Egyezmény vagy az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljai (Sustainable Development Goals – SDGs).

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATA ³⁶

Ezek a keretrendszerek kiemelt hangsúlyt helyeznek a karbonsemlegesítésre, az innovációk fontosságára, a stratégiai autonómiára, valamint a fenntarthatóságra, mint az üzleti érdekek felett álló alapelvre és mindannyiunk közös felelősségére.

Magyarországon mérhető előrelépés történt a fenntartható fejlődés előmozdításában, ezen belül is különösen az ipari szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében és az energiahatékonyság növelésében, melyek mind kulcsfontosságú területek. Ugyanakkor az ország továbbra is az uniós átlag alatt teljesít számos klímavédelmi és környezeti mutató tekintetében, mint például a megújuló energiafelhasználás mértéke, a körforgásos anyagfelhasználás, vagy a zöld beruházások elterjedése. Az energiaforrások diverzifikálása és az energiafüggetlenség mind szükségesek a hosszútávú versenyképesség és az energiabiztonság megőrzéséhez. Habár Magyarországon az utóbbi években javulás mutatkozott az energiahatékonyság terén, az ország továbbra is jelentősen függ a fosszilis energiák importjától. A belföldi megújulóenergia-termelés fellendítése, valamint az ellátási források diverzifikálása jelentősen hozzájárulnak a stratégiaiilag gyenge

pontok csökkentéséhez, az energiaráfordítások stabilizálásához, illetve a fenntartható ipari növekedés előmozdításához.

Ahhoz, hogy érdemi előrelépés történjen, elengedhetetlen egy átlátható, kiszámítható és az innovációknak kedvező szabályozási rendszer létrehozása, amely elősegíti a fenntartható fejlődést és minimalizálja a negatív gazdasági és környezeti hatásokat. Az AmCham Hungary elkötelezett egy olyan nagyratörő és gyakorlatba jól átültethető fenntarthatósági program kialakítása iránt, mely a versenyképes gazdaság kialakítását támogatja mind az üzleti szféra, mind a társadalom részéről támasztott igényeken alapulva.

Az AmCham Hungary ezenfelül támogatja a digitális technológiák és az adatvezérelt stratégiák széleskörű bevezetését a gazdasági teljesítmény erősítése, valamint a fenntartható növekedés elősegítése érdekében. Az okos berendezések, a modern adatelemző rendszerek, az Ipar 4.0 által nyújtott megoldások lehetővé teszik a vállalatok számára a működési hatékonyság maximalizálását, az ellátási lánc átláthatóságának növelését, és megkönnyítik a folyamatosan változó szabályozásokhoz és riportálási előírásokhoz való alkalmazkodást. A digitális transzformáció adaptálása ezenfelül hozzájárul a versenyképesség megőrzéséhez, új piaci lehetőségeket nyit és a globális igényekhez való alkalmazkodást is elősegíti. A digitális infrastruktúrába és a munkavállalók digitális készségeinek fejlesztésébe fektetett állami és magánberuházások kulcsszerepet játszanak majd az innováció és a magyar gazdaság hosszútávú versenyképességének előmozdításában.

KAMARÁNK SZEREPVÁLLALÁSA:

- Kerekasztal-beszélgetéseket szervezünk olyan témákban, mint a zöld finanszírozás, a körforgásos gazdasági modellek, az energetikai áttérés, az e-mobilitás és a tiszta technológiák.
- Szorgalmazzuk a rugalmas és szektorspecifikus ESG-szabályozások bevezetését.
- Szorgalmazzuk a fenntarthatósági célok elérését támogató beruházások kormányzati szintű ösztönzését.

FORRÁSOK

Page 8

1. Scott, A., Ashwin, J., Ellison, M., & Sinclair, D. (2022). International Gains to Achieving Healthy Longevity. Cold Spring Harbor Perspectives in Medicine, 13(2), a041202. doi.org/10.1101/cshperspect.a041202

2. Eurostat. (2025). Healthy life years by sex (from 2004 onwards) [Data set]. European Commission. Retrieved September 10, 2025, from ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/hlth_hlty/default/table

Page 9

3. Eurostat. (2024, September 25). Healthy life years at birth by sex, years, 2022 [Graph]. In Who can expect the most healthy life years? Retrieved from ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240925-1

4. Eurostat. (2025, March 21). Government total expenditure on health [Table]. In Government expenditure on health – Statistics Explained. Retrieved from ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_health

Page 10

5. European Observatory on Health Systems and Policies, OECD, & European Commission. (2023). EUR PPP per capita, 2021 [Graph]. In State of Health in the EU: Hungary – Country Health Profile 2023. Publications Office of the European Union. health.ec.europa.eu/document/download/cf2746e1-0c20-43f2-9414-a4505cfdacc1_en?filename=2023_chp_hu_english.pdf

6. Orosz, Éva (2024) A felzárkózás kudarca. 1. rész : A magyarországi egészségügyi közkiadások trendjei nemzetközi összehasonlításban. LEGE ARTIS MEDICINAE, 34 (9). pp. 427-434. ISSN 0866-4811

7. Government Expenditure on Health." Ec.europa.eu, ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_health.

Page 12

8. Szakpolitikai javaslat - 2021 No.4 Hogyan legyünk okos nemzet? Egyensúly Intézet, 5 egyensulyintezet.hu/wp-content/uploads/2022/02/ei_oktatasi_javaslat_v5.pdf. Accessed 10 Sept. 2025.

9. Education and Training Monitor 2024." Europa.eu, 2024, op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/country-reports/hungary.html

10. OECD. "Chapter A4. What Are the Earnings Advantages to Education?" Education at a Glance 2024, 2024, oecd-ilibrary.org/docserver/5823f9b8-en.pdf . Accessed 10 Sept. 2025.

11. Education and Training Monitor 2024." Europa.eu, 2024, op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/country-reports/hungary.html

Page 13

12. "Education and Training Monitor 2024." Europa.eu, 2024, op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/country-reports/hungary.html.

13. OECD. "Chapter A4. What Are the Earnings Advantages to Education?" Education at a Glance 2024, 2024, oecd-ilibrary.org/docserver/5823f9b8-en.pdf. Accessed 10 Sept. 2025.

14. European Commission. (2024). Tertiary educational attainment level (25-34 year-olds), 2012-2023 (%) [Graph]. In Education and Training Monitor 2024: Hungary. Retrieved [Access Date], from op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor/en/country-reports/hungary.html

Page 15

15. KSH (2025). Foglalkoztatottság és munkanélküliség. www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/fem/fem2504.html Accessed 10 Sept. 2025.

Page 16

16. EURES. (n.d.). Proportion of economically active population (15-64) by country of birth [Graph]. In Labour market information: Hungary. European Commission. Retrieved September 7, 2025, from eures.europa.eu/living-and-working/labour-market-information/labour-market-information-hungary_en

Page 18

17. EUROPEAN COMMISSION. (2025). 2025 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Hungary. European Commission.commission.europa.eu/document/download/524bd8d4-33ba-4802-891f-d8959831ed5a_en?filename=2025%20Rule%20of%20Law%20Report%20-%20Country%20Chapter%20Hungary.pdf Accessed Sept. 10, 2025.

18. OECD. (2025). Hungary: OECD Regulatory Policy Outlook 2025. OECD. www.oecd.org/en/publications/2025/04/oecd-regulatory-policy-outlook-2025_a754bf4c/full-report/

hungary_4dbfe1f8.html#indicator-d1e21468-5f59d1a1f1 Accessed 10 Sept. 2025.

Page 19

19. OECD. (2025). Indicators of Regulatory Policy and Governance (iREG): Hungary [Graph]. In OECD Regulatory Policy Outlook 2025. Retrieved [Access date], from www.oecd.org/en/publications/2025/04/oecd-regulatory-policy-outlook-2025_a754bf4c/full-report/hungary_4dbfe1f8.html

20. OECD. (2024). OECD Public Governance Reviews. Improving Competitive Practices in Hungary's Public Procurement Reducing single-bids and enhancing supplier participation. www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/10/improving-competitive-practices-in-hungary-s-public-procurement_5b81fabe/5d1c1ec1-en.pdf Accessed 10 Sept. 2025.

21. European Commission. (2025). 2025 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Hungary. European Commission. commission.europa.eu/document/download/524bd8d4-33ba-4802-891f-d8959831ed5a_en?filename=2025%20Rule%20of%20Law%20Report%20-%20Country%20Chapter%20Hungary.pdf Accessed 10 Sept. 2025.

Page 20

22. European Commission. (2025). 2025 Rule of Law Report Country Chapter on the rule of law situation in Hungary. European Commission. commission.europa.eu/document/download/524bd8d4-33ba-4802-891f-d8959831ed5a_en?filename=2025%20Rule%20of%20Law%20Report%20-%20Country%20Chapter%20Hungary.pdf Accessed 10 Sept. 2025.

23. Dr. Fehér Tamás. (2025, April 8). 54 – Újra úton a sörslátót felé? Jalsovszky Ügyvédi Iroda Blog; Jalsovszky Law Firm. jalsovszky.com/blog/54--ujra-uton-a-soralatet-fele Accessed 10 Sept. 2025.

Page 21

24. Dr. Fehér Tamás. (2025, April 8). 54 – Újra úton a sörslátót felé? Jalsovszky Ügyvédi Iroda Blog; Jalsovszky Law Firm. jalsovszky.com/blog/54--ujra-uton-a-soralatet-fele Accessed 10 Sept. 2025. [Ábra hivatkozva]

Page 22

25. European Investment Bank. (2025). EIB Investment Survey 2024 Overview Hungary. In www.eib.org/files/documents/lucalli/20240238_econ_eibis_2024_hungary_en.pdf Accessed 10 Sept. 2025.

26. International Monetary Fund. (2024). Regional Disparities in Hungary: Drivers and Implications of the Digital and Green Transitions. IMF Staff Country Reports, 2024(269). doi.org/10.5089/9798400286537.002.A003 Accessed 10 Sept. 2025.

Page 23

27. Magyar Nemzeti Bank. (2024). Productivity Report. www.mnb.hu/letoltes/termelekenysegi-jelentes-2024-december-eng.pdf Accessed 10 Sept. 2025.

Page 25

28. European Commission. (2024). Observed and forecasted Key Performance Indicators as percentage of the EU target [Graph]. In Hungary 2024 Digital Decade Country Report. Retrieved [Access date], from digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/hungary-2024-digital-decade-country-report

29. Singla, A., Sukharevsky, A., Yee, L., Chui, M., & Hall, B. (2025, March 12). The state of AI: How organizations are rewiring to capture value. McKinsey & Company. www.mckinsey.com/

capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai?highlight=2025 Accessed 10 Sept. 2025.

Page 26

30. Deloitte Insights. (2025). Tech Trends 2025. Deloitte Insights. www.deloitte.com/us/en/insights/topics/technology-management/tech-trends.html Accessed 10 Sept. 2025.

31. NKI (Nemzeti Kibervédelmi Intézet). (2024). Éves kiberbiztonsági jelentés. Retrieved [Access Date], from nki.gov.hu/wp-content/uploads/2024/07/Eves-kiberbiztonsagi-jelentes.pdf 10 Sept. 2025.

32. European Commission. (2024). Hungary 2024 Digital Decade Country Report. Shaping Europe's digital future. Europa.eu. digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/hungary-2024-digital-decade-country-report Accessed 10 Sept. 2025.

Page 27

33. European Commission, Directorate-General for Research and Innovation; EFIS Centre; Technopolis Group; OldContinent. (2024). European Innovation Scoreboard 2024 – Country Profile: Hungary [PDF].

Retrieved Sept. 7, 2025, from ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2024/ec_rtd_eis-country-profile-hu.pdf

34. European Commission, Directorate-General for Research and Innovation; EFIS Centre; Technopolis Group; OldContinent. (2024). European Innovation Scoreboard 2024 – Country Profile: Hungary [PDF]. Retrieved Sept. 7, 2025, from ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2024/ec_rtd_eis-country-profile-hu.pdf

Page 28

35. Magyar Nemzeti Bank. (2023). A Versenyképes energiaszolgáltatás területén elért eredmények az Európai Unió tagállamai körében [Ábra]. In Versenyképességi jelentés 2023. Letöltve: 2025. szeptember 10., www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/versenykepessegi-jelentes-2023

Page 29

36. Magyar Nemzeti Bank. (2023). Megújuló energiaforrások használata [Ábra]. In Versenyképességi jelentés 2023. Letöltve: 2025. szeptember 10., www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/versenykepessegi-jelentes/versenykepessegi-jelentes-2023

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Jelen Stratégiai Munkaterv az Amerikai Kereskedelmi Kamara tagjainak szakértelmét, nézőpontját és elkötelezettségét tükrözi. Megtestesíti közös célkitűzésünket, hogy Magyarországot, mint versenyképes, reziliens és jövőbe tekintő gazdaságot pozicionáljuk.

Öszinte köszönetünket fejezzük ki minden tagunknak és partnerünknek, akik szakértelmükkel és a szakmai párbeszédekben való részvételükkel hozzájárultak a Munkaterv létrejöttéhez. Elkötelezettségük bizonyítja, hogy javaslataink gyakorlati tapasztalatokon és valós üzleti igényeken alapulnak.

Rendezvényeink, többek között a magas szintű üzleti fórumok, a kormányzati szakértőkkel folytatott szakpolitikai fórumok, továbbá a bizottsági és munkacsoport-megbeszélések mind kulcsfontosságú platformként

szolgálnak érdekképviselési munkánkban. Ezen kezdeményezéseket átgondolt stratégiai tervezés alapozza meg, megvalósításukat pedig tagjaink szakértelme, az Igazgatóság iránymutatása, valamint kollégáink elhivatottsága teszi lehetővé.

Habár az előző Stratégiai Munkatervben is fellelhető számos fókuszterület továbbra is releváns maradt, rávilágítva a főbb strukturális kihívások tartós fennállására, ebben a dokumentumban ismét megerősítjük hosszú távú elköteleződéseinket és eltökélten, optimistán tekintünk a jövőbe. Reméljük, hogy a következő öt éves stratégiánk elkészítésekor már sikeres előrelépéseket tarthatunk számon a jelen dokumentumban meghatározott fő területeken, és ezáltal a jövőben még ambiciózusabb terveket formálhatunk.

